

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA

Komenského 16, 082 71 Lipany



METODICKO – DIDAKTICKÁ PRÍRUČKA

Predmet: Technológia Kaderník

Operačný program:	OP Vzdelávanie
Programové obdobie:	2007 – 2013
Prijímateľ:	Stredná odborná škola, Komenského 16, Lipany
Názov projektu:	Modernými metódami vzdelávania k rozvinutej spoločnosti
Kód ITMS projektu:	26110130628
Vypracoval:	Ing. Henrieta Krakovská

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/

Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Obsah

1	VYUČOVACIE METÓDY	4
2	TVORIVÁ KLÍMA NA VYUČOVACEJ JEDNOTKE.....	6
2.1	Rozvoj intelektových schopností	7
3	AKTIVIZUJÚCE A INOVATÍVNE METÓDY	8
3.1	Členenie aktivizujúcich metód:	8
3.1.1	Brainstorming, akrostich, cinquain, pojmové mapovanie	10
3.2	Vyučovacia metóda INSERT	13
3.3	Pracovné listy.....	14
3.4	Doplňovačka	15
3.4.1	Motivačná doplňovačka	15
3.4.2	Fixačná doplňovačka	15
3.5	Metóda výučby Pojmové pexeso	15
3.5.1	Iná alternatíva pojmového pexesa – obrázkovo pojmové pexeso.....	16
4	SKUPINOVÉ VYUČOVANIE	17
4.1	Vyučovacia metóda STAD	18
4.2	Vyučovacia metóda TGT.....	18
4.3	Vyučovacia metóda – mozaika	19
4.4	Výhody a nevýhody skupinového vyučovania	19
4.5	Úloha učiteľa ako pozorovateľa pri skupinovom vyučovaní.....	20
5	NÁVRHY METODICKÝCH POSTUPOV VYUČOVACÍCH JEDNOTIEK TECHNOLÓGIE V I. ROČNÍKU V UČEBNOM ODBORE KADERNÍK.....	21
6	NÁVRHY METODICKÝCH POSTUPOV VYUČOVACÍCH JEDNOTIEK TECHNOLÓGIE V II. ROČNÍKU V UČEBNOM ODBORE KADERNÍK.....	50
7	NÁVRHY METODICKÝCH POSTUPOV VYUČOVACÍCH JEDNOTIEK TECHNOLÓGIE V III. ROČNÍKU V UČEBNOM ODBORE KADERNÍK	72
	ZÁVER.....	90
	ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV	91

Milé pedagogičky, milí pedagógovia.

Práve sa Vám dostala do rúk metodická príručka *Technológia* pre učebný odbor *kaderník*, ktorej hlavným cieľom je sprostredkovanie obsahu učiva netradičnými, aktivizujúcimi a inovačnými metódami, ktoré s maximálnou názornosťou podporujú samostatnosť a kreativitu žiakov pri práci s informáciami a rozvíjajú schopnosť poznatky aplikovať. Dôraz sa kladie na rozvoj poznávacích schopností a spôsobilosť samostatne získať, spracovať a využívať informácie.

Na stredných odborných školách tvorí základ vzdelávania žiakov výučba odborných predmetov. Od absolventov stredných odborných škôl sa očakávajú nielen odborné teoretické vedomosti, ale aj schopnosť komunikovať a pracovať v kolektíve.

Učebný zdroj pozostáva z dvoch častí, časti teoretickej a praktickej. Teoretická časť obsahuje stručný opis aktivizujúcich a inovačných metód ich východiská a klasifikáciu. Hlavnou časťou tejto príručky je praktická časť, v ktorej sú uvedené ukážky jednotlivých hodín, kde sú aplikované moderné vyučovacie metódy. Okrem vyučovacích metód sú uvedené v praktickej časti aj metodické a didaktické zásady – cieľ výučby, forma výučby, metodický postup, možnosti využitia, kompetencie a návrh na hodnotenie a klasifikáciu výsledkov dosiahnutých v procese edukácie.

1 VYUČOVACIE METÓDY

Vyučovacie metódy patria medzi základné kategórie školskej didaktiky. Metóda sa dá jednoducho opísať ako cesta k cieľu. Z didaktického hľadiska sa vyučovacia metóda chápe ako cesta k dosiahnutiu stanovených cieľov výučby.

V procese výučby neustále dochádza k interakcii medzi učiteľom a žiakmi, alebo medzi žiakmi navzájom. Interakcia učiteľ – žiak je v procese výučby realizovaná predovšetkým prostredníctvom vhodných vyučovacích metód.

Podľa Turka (2005) by mal učiteľ:

- poznať širokú škálu vyučovacích metód,
- pravidelne zaradzovať rôzne druhy vyučovacích metód,
- naučiť sa správne voliť vyučovaciu metódu vzhľadom k vzdelávacím cieľom výučby a požadovaným kompetenciám žiaka,
- poznať silné a slabé stránky jednotlivých vyučovacích metód,
- poznať zásady vedenia použitia jednotlivých vyučovacích metód.

Učiteľ by pri výbere vhodnej vyučovacej metódy mal brať do úvahy jednotlivé kritériá vyučovacích metód. Kritériá, ktoré má vyučovacia metóda spĺňať:

- je informatívne nosná, lebo poskytuje žiakom plnohodnotné informácie, ktoré im umožnia zorientovať sa v obsahu učiva,
- je formatívne účinná, lebo pomáha žiakom rozvíjať ich poznávacie procesy,
- je racionálne a emotívne pôsobivá,
- rešpektuje súčasný systém vedy a poznania, umožňuje promptne aplikovať do výučby najnovšie výdobytky vedy a techniky,
- je výchovná, pretože pomáha žiakom rozvíjať ich morálny, sociálny, pracovný a estetický profil,
- je prirodzená vo svojom priebehu a dôsledkoch, od získavania potrebných vstupných informácií, cez samotné riešenie problému až po prezentáciu výsledkov,
- je použiteľná v praxi, čiže sa dá časovo a organizačne zrealizovať v rámci jednej vyučovacej jednotky,
- je adekvátne žiakom, pretože rešpektuje ich psychický a fyzický stav a úroveň dosiahnutých vedomostí,

- je adekvátne učiteľovi, učiteľ pri výbere vhodnej metódy rešpektuje svoj psychický a fyzický stav, úroveň svojich vedomostí a pedagogických profesijných kompetencií,
- je didakticky ekonomická, pretože nevyžaduje vysoké finančné požiadavky a drahé materiálne prostriedky na jej realizáciu,
- je psychohygienická, pretože umožňuje, aby nedochádzalo k fyzickému a psychickému preťaženiu žiakov a učiteľa.

Vyučovacie metódy sú veľmi dôležité nielen pri pedagogickej komunikácii medzi učiteľmi a žiakmi, ale aj na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov, ako sú schopnosť riešiť problémy, schopnosť pracovať v kolektíve, schopnosť analyzovať, schopnosť čítať s porozumením, schopnosť komunikovať a iné.

2 TVORIVÁ KLÍMA NA VYUČOVACEJ JEDNOTKE

Na rozvoj tvorivosti je nevyhnutné zabezpečiť takú atmosféru a také sociálne vzťahy v triede, aby vytvárali priaznivé prostredie, v ktorom sa môžu prejavovať a rozvíjať tvorivé schopnosti žiaka.

Podľa Turka (2000) by mal učiteľ na vytvorenie tvorivej klímy v triede:

1. Rozpoznať nové myšlienky svojich žiakov a podporovať ich tvorivý rozvoj.
2. Viest' žiakov k tomu, aby boli citlivejší a vnímavější k podnetom prostredia.
3. Podporovať experimentovanie žiakov s predmetmi a myšlienkami.
4. Viest' žiakov k tomu, aby sa naučili systematicky hodnotiť každú novú myšlienku.
5. Viest' žiakov k tomu, aby sa naučili tolerovať nielen vlastné, ale aj cudzie nové myšlienky.
6. Nevnučovať žiakom vzory správania sa.
7. Vytvárať na vyučovaní tvorivú atmosféru.
8. Viest' žiakov k tomu, aby si vážili tvorivé myslenie.
9. Viest' žiakov k tomu, aby sa nesprávali negativisticky.
10. Viest' žiakov k tomu, aby sa snažili o tvorivé riešenie problémov.
11. Rozptýliť obavy žiakov z toho, že ich myšlienky alebo práca nie sú dokonalé.
12. Podporovať a hodnotiť tých žiakov, ktorí sa učia z vlastnej iniciatívy, pre vlastné uspokojenie.
13. Podporovať zvedavosť a záujem žiakov pomocou predkladania prekvapivých, nezvyklých či protirečivých problémov.
14. Zabezpečiť pri tvorivom myslení žiakov aktívne a pasívne etapy – vytvoriť také podmienky, aby si žiaci mohli problém pokojne premyslieť a mali čas na inkubáciu.
15. Zabezpečiť dostatok zdrojov informácií na riešenie problémov.
16. Viest' žiakov k tomu, aby sa naučili doviest' svoje myšlienky do konca, vytypovali všetky možné dôsledky.
17. Viest' žiakov k tomu, aby dokázali konštruktívne kritizovať, nie iba kritizovať.
18. Podporovať získavanie informácií z rôznych zdrojov.
19. Rozvíjať svoje vlastné tvorivé schopnosti.

2.1 Rozvoj intelektových schopností

Tvorivosť sa u človeka spája s jeho intelektovými schopnosťami, ktoré sa dajú rozvíjať. Ide o intelektové schopnosti:

- fluencia,
- flexibilita,
- originalita,
- senzitivita,
- redefinícia,
- elaborácia.

Rozvoj týchto intelektových schopností žiaka je možný na vyučovaní každého predmetu, teda aj na vyučovaní odborných predmetov.

Ako príklad uvedieme nasledujúce ukážky jednoduchých a časovo nenáročných vyučovacích metód rozvoja jednotlivých intelektových schopností v predmete ekonomika. Každá z uvádzaných metód sa dá vhodne aplikovať aj na iných odborných predmetoch.

Fluencia – predstavuje bohatosť a kvantitu myšlienok, predstáv, symbolov, pohotovosť vytvárať myšlienky.

Poznáme štyri zložky:

1. slovná fluencia,
2. asociačná fluencia,
3. vyjadrovacia fluencia,
4. myšlienková fluencia.

3 AKTIVIZUJÚCE A INOVATÍVNE METÓDY

Okrem klasického vyučovania sa v pedagogickej praxi v súčasnosti využívajú aj iné koncepcie vyučovania. Podľa Petláka (1997) „pod pojmom koncepcia vyučovania rozumieme zladenie procesuálnej a formálnej stránky vyučovania“.

Spomínaný autor ďalej uvádza, že najmodernejšie koncepcie vyučovania nie sú „všeliakom“ a samotné nezabezpečujú vynikajúce výsledky výchovnovzdelávacieho procesu. Pri ich uplatňovaní rozhodujúcu úlohu zohráva učiteľ a štýl jeho práce so žiakmi. V pedagogickej praxi je potrebné striedať viaceré koncepcie. Preferovanie jednej by viedlo k nezájmu zo strany žiakov, stala by sa samozrejmosťou, nepodnecovala by žiakov do aktívnej činnosti. Preto je potrebné striedanie viacerých koncepcií počas školského roka. Takéto striedanie musí vychádzať z konkrétnej, učiteľom poznanej skutočnosti. Tou je napr. úroveň vedomostí žiakov, didaktická klasifikácia učiva, ciele vyučovacej hodiny, ciele vyučovacieho predmetu, ale aj využívanie poznatkov a skúseností žiakov z nezámerneho učenia, využitie ich záujmov atď.

3.1 Členenie aktivizujúcich metód:

L. Rovňanová (2012) uvádza klasifikáciu aktivizujúcich metód:

- podľa náročnosti prípravy (čas, materiálne zabezpečenie, pomôcky),
- podľa časovej náročnosti samostatného priebehu vo vyučovaní,
- podľa zaradenia do kategórie (hry, situačné metódy, inscenačné metódy),
- podľa účelu a cieľa vo vyučovaní (k diagnostikovaniu, opakovaniu, motivácii).

Uvádzame klasifikáciu aktivizujúcich metód upravenú podľa Kotrbu T. a Lacinu L., 2007:

Problémové metódy

Tvoria základy aktivizujúcich metód. Kladú dôraz na aktivitu, produktívne myslenie a samostatnosť žiakov. Zaradíme sem metódy:

- analýza prípadových štúdií
- heuristické metódy
- metódy čiernej skrinky
- metódy konfrontácie

- metóda paradoxov.

Diskusné metódy

Cieľom je naučiť študentov komunikovať medzi sebou, ale aj vnímať ostatných, vedieť ich počúvať. Patria sem metódy:

- brainstorming,
- brainwriting,
- diskusia spojená s prednáškou (ďalšie varianty diskusie),
- Gordonova metóda,
- Hobo metóda,
- Philips 66,
- metóda cielených otázok,
- metóda konsenzu.

Situačné metódy

Sú založené na prehľadnej, riešiteľnej, primeranej a vhodnej problémovej situácii. Sú to vlastne modelové situácie, vychádzajúce z reálnych udalostí, ktoré treba vyriešiť. Majú viac riešení a často vyžadujú komplexný prístup, vedomosti z rôznych predmetov.

Situácie môžu byť sprostredkované rôznymi spôsobmi:

- textová podoba (príbeh, odborný článok, úryvok z knihy),
- audioukážka (nahrávka rozhovoru, analýza skladby, popis situácie),
- videoukážka (filmy, divadelné ukážky, reklamy),
- počítačová podpora (web stránky, Power-Pointové prezentácie).

Patria sem aj metódy:

- rozborová metóda,
- metóda konfliktných situácií,
- metóda incidentu,
- metóda postupného zoznamovania s prípadom,
- bibliografické metódy.

Špeciálne metódy

Zaraďujeme tie metódy, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich skupín. Je ich veľmi veľa (aj z iných oblastí), ktoré vyžadujú didaktickú úpravu učiteľom. Patria sem metódy:

- balík došlej pošty,
- cvičenie vo vnímavosti,
- projektová metóda,
- icebreakers (prelomenie ľadov, vytvorenie priateľskej atmosféry),
- akrostich,
- cinquain,
- pojmové mapovanie a iné.

Podľa nášho názoru sú tieto metódy veľmi vhodné práve pre edukáciu v odborných predmetoch, pretože poskytujú širokú škálu ich variácií, vzhľadom na cieľ edukácie a individuálne dispozície žiakov v triedach pre jednotlivé vyučovacie predmety.

3.1.1 Brainstorming, akrostich, cinquain, pojmové mapovanie

Bližšie charakterizujeme vybrané metódy práce, ktoré sme si zvolili ako aktivizujúce a inovatívne v našich návrhoch metodických postupov vyučovacích hodín, uvádzaných v nasledujúcej kapitole.

Brainstorming

Táto metóda je už v školách pomerne známa, uvedieme len jej základnú charakteristiku upravenú podľa Kotrba a Lacinu. (Kotrba, T. – Lacina, L., 2007).

Cieľom je:

- produkcia nových myšlienok,
- pracuje heterogénna skupina,
- využívajú sa asociácie, a to bez prípravy žiakov.

Dodržiavať je potrebné aj zásady brainstormingu:

- princíp zákazu kritizovania,
- rovnosť účastníkov,
- princíp úplnej voľnosti nápadov,

- princíp kvantity pred kvalitou,
- vzájomná nadväznosť – kombinácie, asociácie,
- princíp straty autorského práva nápadu,
- príjemné, pokojné prostredie.

Akrostich

Akrostich vzniká tak, že ľubovoľné slovo (meno, názov...) napíšeme po hláskach pod seba a každá hláska sa stane začiatočným písmenom nového slova, verša alebo vety. (akrostich - <http://www.infovek.sk/predmety/slovincina/index.php?k=74>)

Na základe vlastných skúseností odporúčame, aby jednotlivé písmená pojmu boli iniciálami nových pojmov, ktoré s kľúčovým pojmom priamo súvisia.

Cinquain

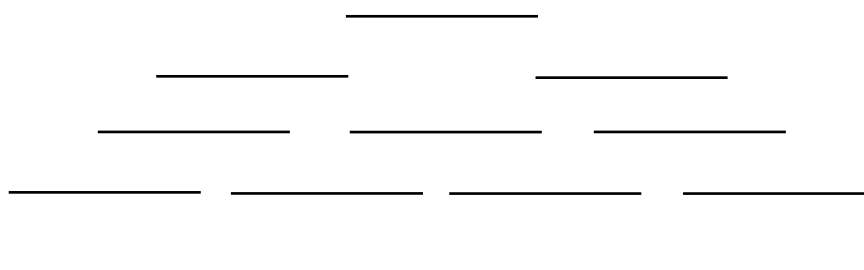
Spôsob práce touto metódou uvádzajú mnohé informačné zdroje aj s ukážkami príkladov vytvorených cinquainov. Prostredníctvom tejto metódy môžeme dosiahnuť syntézu vedomostí, reflektovať porozumenie danej témy a vytvoriť k nej svoj postoj. Pomenovanie pochádza z francúzštiny a je odvodené od slova cinq – päť. Ide o päťveršovú “báseň” zhŕňajúcu informácie, zachytávajúcu myšlienky, pocity a presvedčenia v podobe stručných a výstižných výrazov, ktoré opisujú alebo reflektujú tému.

Pravidlá na zostavenie básne sú nasledovné:

- verš: jednoslovné pomenovanie témy – podstatné meno;
- verš: dvojslovný opis témy – dve prídavné mená;
- verš: trojslovné vyjadrenie činnosti – tri slovesá;
- verš: štvorslovné vyjadrenie pocitu, emocionálneho vzťahu k téme;
- verš: jednoslovné synonymum témy.

(upravené podľa akrostich - <http://www.infovek.sk/predmety/slovincina/index.php?k=24>)

Schéma cinquainu:



Pojmové mapovanie

Harausová, H. vo svojej publikácii *Ako aktivizujúco vyučovať odborné predmety* (2011) približuje podrobnú charakteristiku pojmového mapovania.

Pojmová mapa je diagram (rôzneho tvaru), ktorý vyjadruje podstatné vzťahy medzi pojmami vo forme tvrdení. Pojmová mapa znázorňuje štruktúru, hierarchiu a vzájomné vzťahy medzi pojmami. Proces vytvárania pojmovej mapy vyžaduje od človeka širokospektrálne vedomosti a je vhodným prostriedkom na rozvoj analytických schopností žiakov.

Druhy pojmových máp:

- pavúčia pojmová mapa: je organizovaná tak, že hlavná téma alebo zjednocujúci faktor sa nachádzajú v strede mapy. Podružné témy sú umiestnené radiálne na okrajoch;
- hierarchická pojmová mapa: prezentuje informácie v zostupnom alebo vzostupnom poradí podľa významu. Najdôležitejšia informácia je umiestnená v hornej alebo spodnej časti mapy;
- systémová pojmová mapa: usporadúva informácie vo formáte podobnom vývojovému diagramu s pridaním vstupov a výstupov.

Všeobecný metodický postup pri tvorbe pojmových máp:

- výber vhodného kľúčového pojmu: kľúčový pojem by mal byť taký, ktorý tvorí základ obsahu konkrétneho učiva;
- produkcia pojmov, ktoré súvisia s kľúčovým pojmom;
- zoradenie: podľa vhodných možných kategórií, ktoré vyplývajú z obsahu učiva;
- zhrnutie: združíme pojmy, ktoré sú na rovnakej úrovni abstrakcie a tie, ktoré majú blízke vzájomné vzťahy;
- usporiadanie: rozhodneme sa pre typ pojmovej mapy a vybrané pojmy usporiadame do diagramu;
- prepojenie a jeho charakterizácia: pojmy prepojíme čiarami a nad každý spoj napíšeme stručný opis vyznačenej súvislosti.

Výhody pojmového mapovania:

- poskytnutie obrazu sledovaného problému vo vizuálnej podobe, ku ktorej (ak žiaci vytvorili pojmovú mapu na papieri) sa dá kedykoľvek vrátiť,

- umožnenie samostatnej práce žiaka,
- priradenie relatívnej dôležitosti každému pojmu, prípadne myšlienke,
- grafické prepojenie medzi pojмами,
- úsporne vyjadrenie rozsiahleho obsahu,
- pomoc pri ľahšom a efektívnejšom zapamätaní obsahu učiva,
- reorganizácia jednotlivých štruktúr vedomostí,
- nazeranie na problém z rôznych strán a uhlov, rôznymi spôsobmi,
- videnie komplexných vzťahov medzi myšlienkami,
- videnie protikladov, paradoxov, medzier vo vlastnej interpretácii,
- kladenie ďalších otázok na podporu bádania a rozvoj kreativity.

Z našich skúseností s pojmovým mapovaním môžeme konštatovať, v zhode s viacerými autormi, že je to veľmi vhodná metóda práce nahrádzajúca siahodlhé súvislé textové poznámky v zošitoch žiakov, ktorá súčasne vyjadruje aj hierarchiu pojmov a vzťahy medzi nimi.

3.2 Vyučovacia metóda INSERT

Metóda **INSERT** – interaktívny záznamový systém na efektívne čítanie a myslenie (Interactive Notting System for Effective Reading and Thinking – Interaktívny poznámkový systém na efektívne čítanie a myslenie)

Cieľ: získať nové poznatky o určitej problematike.

Možnosti využitia: pri preberaní nového učiva v úvodnej časti vyučovacej jednotky. Metóda INSERT sa dá aplikovať v každom odbornom predmete.

Pomocou tejto metódy sa u žiakov rozvíjajú kompetencie (Petrasová, 2003):

- čítanie s porozumením,
- analýza a triedenie informácií,
- selektovanie informácií na dôležité a menej dôležité,
- priradzovanie nových informácií k starým,
- výber a zapamätanie si podstatných pojmov a kľúčových slov,

- analýza a syntéza nových poznatkov.

Vyučovaciu metódu je možné použiť v expozičnej fáze vyučovacej jednotky na osvojovanie rozširujúceho nového učiva.

Postup:

- Pripravte pre žiakov vhodný učebný text.
- Oboznámte žiakov s pravidlami realizácie vyučovacej metódy INSERT.
- Rozdajte žiakom učebný text a stanovte dostatočný časový limit na jeho prečítanie a posúdenie (časový limit bude závislý od rozsahu textu).

3.3 Pracovné listy

Pracovné listy sa považujú za veľmi vhodnú a účelnú pomôcku tak vo výučbe všeobecne, ako aj vo výučbe odborných predmetov. Môžu mať široké uplatnenie vo všetkých fázach učebného procesu ako vhodný doplnok, podpora, prípadne aktualizácia informácií základného učebného zdroja. Spájajú možnosti učebného textu s vlastným, aktívnym vkladom žiaka buď formou samostatnej, alebo skupinovej práce. Ich zostavovanie nie je jednoduché. Je časovo náročné, vyžaduje si orientáciu v danej odbornej problematike a všeobecnej didaktike. Žáčok, Schlarmannová (2004) odporúčajú, aby sa učiteľ pri tvorbe pracovných listov riadil odporúčanými zásadami:

- obsah pracovného listu musí byť v súlade s obsahom, cieľmi konkrétneho odborného predmetu a so súčasným vedeckým poznáním,
- primeranosť a náročnosť pracovného listu musí korešpondovať s vekovými osobitosťami a možnosťami žiakov,
- využívanie pracovných listov má motivovať záujem žiakov o tému, naopak, ich nadmerné používanie môže spôsobovať opačný efekt,
- pracovné listy majú podporovať aktivitu žiakov, poskytovať podnety na ich samostatnú prácu a dostatok možností kontrolovať vlastné výsledky,
- pracovné listy majú obsahovať prvky riešenia problémov,
- pracovné listy majú zabezpečovať aplikáciu teoretických vedomostí v praxi,
- realizácia obsahu pracovných listov má zabezpečovať rozvoj kľúčových kompetencií žiakov,

- obtiažnosť úloh musí byť odstupňovaná,
- zadania úloh v pracovných listoch majú byť formulované stručne a jasne s dôrazom na vhodnosť jazykových a štylistických prostriedkov,
- jednotlivé úlohy majú byť koncipované pre danú skupinu žiakov zaujímavo,
- do úloh v pracovných listoch je potrebné adekvátne vkladať otvorenú otázku, aby žiaci mali možnosť prejaviť vlastnú tvorivosť, formulovať svoje myšlienky,
- pracovné listy majú poskytovať dostatok dokumentačného materiálu, obrazových prostriedkov a rôznych typov hier (obrázky, ilustrácie, tabuľky, schémy, fotografie, grafy, krížovky, doplňovačky...) a zabezpečiť ich funkčnosť,
- pri zostavovaní pracovných listov je potrebné dbať na ergonomické parametre, napr. veľkosť a typ písma, využívanie farieb.

3.4 Doplnovačka

3.4.1 Motivačná doplnovačka

Cieľ: zistiť tému učiva, ktoré sa bude prezentovať na vyučovacej hodine.

Forma: práca jednotlivca.

Možnosť využitia: motivácia v úvode – nová téma.

3.4.2 Fixačná doplnovačka

Cieľ: zopakovať si základne pojmy z konkrétneho obsahu učiva a zároveň vyriešiť doplnovačku.

Forma: práca jednotlivcov.

Možnosť využitia: na opakovacej hodine po ukončení témy, resp. tematického celku.

3.5 Metóda výučby Pojmové pexeso

Cieľ: upevniť si učivo. Nájsť k pojmu jeho opis, alebo naopak, k opisu nájsť pojem.

Forma výučby: individuálne alebo vo dvojiciach.

Pomôcky: kartičky s opisom a kartičky s pojmami.

Možnosť využitia: na opakovacej hodine po skončení príslušného tematického celku, alebo v úvode vyučovacej jednotky v rámci motivácie.

3.5.1 Iná alternatíva pojmového pexesa – obrázkovo pojmové pexeso

Cieľ: upevniť si prebrané učivo v rámci príslušného tematického celku.

Pomôcky: dvojice kartičiek, pričom na jednej z nich bude vyobrazený predmet a na druhej jeho opis.

Forma výučby, možnosti využitia, postup realizácie vyučovacej metódy, hodnotenie a klasifikácia budú identické, ako pri pojmovom pexese.

4 SKUPINOVÉ VYUČOVANIE

Skupinové vyučovacie metódy sú moderné, na žiaka orientované vyučovacie metódy, ktoré formou vzájomnej kooperácie v skupinách využívajú všetky známe pozitíva aktívnej práce žiakov v triede i v domácej príprave (Sitná, 2009).

Skupinové vyučovanie je vyučovacia metóda, ktorá môže mať veľa alternatív. Ale nezávislé od toho (aby výučba touto vyučovacou metódou bola efektívna), musia existovať niektoré jeho charakteristiky:

- osvojovanie nového učiva,
- práca v skupine,
- v každej skupine by mali byť nielen výborní žiaci, ale aj priemerní a zaostávajúci,
- skupiny musia byť rovnocenné z pohľadu rasového, náboženského a z pohľadu pohlavia,
- je nevyhnutné povzbudzovanie nielen jednotlivca, ale aj členov v rámci skupiny.

Veľa výskumov, zameraných na vyučovaciu metódu skupinového vyučovania, ukázalo, že v triedach, kde sa táto metóda využíva, je úroveň vedomostí žiakov vyššia ako v triedach, kde sa vyučuje tradične.

Je dokázané, že lepší efekt metódy skupinového vyučovania sa dosahuje v rôznych predmetoch, so žiakmi mladšími aj staršími, s rôznou úrovňou vedomostí.

Prieskumy ďalej ukazujú, že organizovať žiakov do skupín, v ktorých pracujú, nestačí. Aby skupinové vyučovanie prinieslo požadovaný efekt, je nevyhnutná prítomnosť dvoch prvkov:

- skupinové povzbudzovanie,
- mechanizmus stimulácie osobnej zodpovednosti.

Povzbudzovanie celej skupiny spôsobí, že výborní žiaci budú pomáhať slabším členom skupiny pri osvojovaní učiva. V rámci povzbudzovania je potrebné motivovať žiakov aj vhodnými odmenami.

Ak sú skupinové odmeny nepostačujúce, členovia skupiny začínajú menej zodpovedne pristupovať k svojej práci a neberú do úvahy potreby ostatných. Individuálne previerky, ktoré stimulujú osobnú zodpovednosť za osvojenie učiva, pomáhajú každému žiakovi vidieť, čo dosiahol pomocou skupinového vyučovania. Ak sa individuálne povzbudzovanie u niektorých žiakov ukáže ako nedostatočné, môžu sa dostať ďalej vďaka ostatným členom skupiny.

Existuje niekoľko alternatív metódy skupinového vyučovania, ktoré sa prispôbujú vyučovaniu a sú porovnateľné s tradičnými metódami výučby.

4.1 Vyučovacia metóda STAD

STAD (Student – Team – Achievement – Division)

Vyučovacia metóda, ktorej autorom je R. Slavin využíva pozitívnu vzájomnú závislosť 4-5-členných heterogénnych skupín, ktorá je daná odmenami. Podľa tejto metódy učiteľ rozdelí triedu na 4-členné skupiny. Každá skupina je heterogénna – sú v nej chlapci aj dievčatá, s rôznymi úrovňami dosahovania študijných výsledkov. Na začiatku učiteľ objasní učivo, potom sa začne pracovať v skupine tak, aby učivo bolo pochopili všetci členovia skupiny. Na kontrolnej práci z osvojeného učiva pracuje každý sám. Výsledok, ktorý dosiahne každý žiak, je porovnaný s priemerným výsledkom skupiny a vykázaný rozdiel sa oceňuje v stupňoch. Stupne dosiahnuté jednotlivcom sa sumarizujú a porovnávajú so skupinovým výsledkom. Body sú skupine pridelené na základe zlepšenia sa každého žiaka v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Vylúči sa tak možnosť nepriať žiakov, ktorí dosahujú slabšie študijné výsledky, pretože neprispievajú do skupiny množstvom bodov. Výsledky jednotlivých skupín sa dlhodobo sledujú v tabuľkách na viditeľnom mieste triedy (napr. nástenky, tímy s najlepším skóre sú uverejnené na titulnej stránke školského časopisu...). Skupiny, ktoré dosiahli potrebný počet bodov, dostanú nejakú odmenu alebo certifikát (Jablonský, 2011).

4.2 Vyučovacia metóda TGT

TGT (Teams – Games – Tournaments), ktorej autormi sú De Vries a Slavin v preklade Skupiny – hry – turnaje, používa rovnaké prvé kroky ako predchádzajúca metóda STAD, zostavenie skupín podľa rovnakých princípov, vysvetľovanie učiteľa a skupinová práca na zabezpečenie osvojenia učiva. Ale namiesto kontrolnej práce organizuje turnaj, počas ktorého žiaci súťažia s členmi druhých skupín a vyhrávajú body do skupinovej pokladničky. „Aby bol možný turnaj medzi jednotlivými skupinami, je potrebné, aby žiaci z rozličných tímov boli umiestnení v skupinách, ktoré obsahujú aspoň troch členov s porovnateľnými schopnosťami. Získané body pre každého študenta sú pridelené celej skupine a výsledku sú porovnávané. Podobne ako STAD aj TGT umožňuje každému žiakovi byť úspešným, pretože tiež pracuje

so zlepšením oproti predchádzajúcemu výkonu. Výsledky sa odporúča zverejniť“ (Jablonský, 2011).

4.3 Vyučovacia metóda – mozaika

Pri aplikácii tejto metódy učiteľ vytvorí 6-členné skupiny žiakov. Každá skupina dostane zadanie na preštudovanie nejakého učiva, ktoré má šesť častí. Každý člen skupiny si naštuduje jednu časť – ktorú si vyberie. Členovia z rôznych skupín, ktoré majú rovnaké časti sa stretnú a začnú pracovať ako skupina špecialistov – expertov, rozoberajúc podrobne svoju časť zadania. Potom sa vrátia do svojich pôvodných skupín a postupne sa navzájom oboznamujú s jednotlivými časťami zadania. Motivácia, aby pozorne počúvali a povzbudzovali členov skupiny je v tom, že sa takto dostanú bez námahy k ostatným častiam zadania, ktoré potom nemusia prácne vyhľadávať. Okrem toho, každý chce správne a podrobne predstaviť svoj osvojený obsah učiva, pretože nesie zodpovednosť za to, ako si ho osvoja ostatní členovia skupiny.

4.4 Výhody a nevýhody skupinového vyučovania

Metóda skupinového vyučovania predpokladá, že za osvojenie si učiva je zodpovedný žiak. Existuje veľa experimentálnych údajov, ktoré hovoria o efektívnosti skupinového vyučovania. Výskumy ukazujú, že pravidelné využívanie tejto metódy poskytuje lepší kognitívny efekt ako tradičné metódy výučby a zlepšuje vzťahy medzi žiakmi. Kritici skupinového vyučovania poukazujú na tri problémy: *prvý problém* súvisí so skupinovým povzbudzovaním. Výborní žiaci nemusia získať dobrú známku, keďže slabší žiaci nedokázali splniť svoje úlohy. Výborní žiaci (aj ich rodičia) sú preto smutní, až pohoršení.

Druhý problém je, že žiaci sa učia navzájom, ale ani jeden z nich neovláda učivo podrobne. Oponenti tvrdia, že v prípade novej látky informácie a poznatky môže poskytnúť len učiteľ, ktorý ovláda predmet.

Tretí problém je v tom, že máloktorý učiteľ striktne dodržiava pravidlá skupinového vyučovania.

Veľa učiteľov chápe skupinové vyučovanie len ako prácu v skupine, čo je na osvojenie si danej látky nepostačujúce.

Veľakrát si skupinové vyučovanie vyžaduje inú priestorovú organizáciu triedy. Na úlohách by sa malo pracovať v skupinách a vypracovanie skupinových zadaní sa môže uskutočniť v rámci rôznej priestorovej organizácie. Preto sú pre žiakov nevyhnutné doplňujúce pokyny učiteľa, ktorý musí starostlivo a zrozumiteľne sformulovať zadanie, preveriť si, či ho žiaci pochopili, určiť časové ohraničenie vypracovania úlohy, poskytnúť im spätnú väzbu a na záver uskutočniť diskusiu (analyzovať žiakmi vypracovanú úlohu a urobiť vyhodnotenie a kompletizáciu).

4.5 Úloha učiteľa ako pozorovateľa pri skupinovom vyučovaní

Veľmi dôležitou úlohou učiteľa pri skupinovom vyučovaní je pozorovanie jednotlivých členov skupiny pri ich zapájaní sa do riešenia zadaných úloh a aktivít. Učiteľ by sa mal sústrediť, napríklad na tieto skutočnosti:

- kto a ako efektívne rozdelil úlohy v skupine,
- ako prijali pridelené úlohy jednotliví členovia skupiny,
- ako efektívne plnili jednotliví členovia skupiny pridelené úlohy,
- kto a ako vhodne prispieval nápadmi k vyriešeniu úlohy,
- kto dokázal rozvíjať nápady iných,
- kto kládol doplňujúce otázky na objasnenie problému,
- kto analyzoval vhodnosť ponúkaných alternatív,
- kto dokázal zovšeobecňovať,
- kto dokázal prísť s netradičným nápadom,
- kto oponoval,
- kto buď stále súhlasil, prípadne nesúhlasil s navrhovaným riešením.

Ak sa učiteľ rozhodne pre skupinové vyučovanie, je vhodné, aby si po vypracovaní obsahu skupinového vyučovania a vypracovania metodického postupu výučby, pripravil hodnotiaci hárok, ktorý mu pomôže analyzovať, či táto vyučovacia metóda je vhodná na príslušný obsah prezentovaného učiva.

5 NÁVRHY METODICKÝCH POSTUPOV VYUČOVACÍCH JEDNOTIEK TECHNOLOGIE V I. ROČNÍKU V UČEBNOM ODBORE KADERNÍK

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Úvod

Téma: Predpoklady pre výkon kadernického povolania, vkus a estetické cítenie, spoločenské správanie

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k samostatnosti a vlastnej zodpovednosti

Špecifické ciele:

- a) *kognitívne*
 - žiak vysvetlí 5 kľúčových pojmov danej témy
 - žiak vytvorí akrostich na jeden z pojmov – odbornosť, estetika a poradenstvo
- b) *afektívne*
 - žiak zaujme stanovisko k výkonu povolania kaderníka na základe argumentov
 - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme
- b) *psychomotorické*
 - žiak vytvorí formu akrostichu na jeden z pojmov – odbornosť, estetika a poradenstvo
 - žiak vypracuje pracovný list s dopĺňovačkou

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri skupinovej práci

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- vytvorenie akrostichu
- vypracovanie pracovného listu s dopĺňovačkou

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti
- vzájomne si radiť a pomáhať, preberať „sebazodpovednosť“

Vyučovacie metódy:

- a) brainstorming
- b) výklad - Power - Pointová prezentácia
- c) akrostich
- d) pracovný list s dopĺňovačkou

Forma práce:

- a) individuálna
- b) frontálna
- c) skupinová

Učebné pomôcky: PC, obrazový materiál

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list s dopĺňovačkou

Priebeh vyučovacej hodiny

Úvodná časť- motivácia

Brainstorming: frontálny, téma - odbornosť, estetika, spoločenské správanie, poradenstvo

Sprístupňovanie učiva

Výklad učiteľa: prostredníctvom Power - Pointovej prezentácie na tému - Predpoklady pre výkon kadernického povolania, vkus a estetické cítenie, spoločenské správanie

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Tvorba akrostichu - žiaci skupinovo (vytvoria sa 3-členné heterogénne skupiny) vytvoria akrostich na jeden z pojmov – odbornosť, estetika a poradenstvo a prezentujú ho pred svojimi spolužiakmi.

Spätná väzba a hodnotenie

Žiaci vypracujú pracovný list s dopĺňovačkou, ktorý učiteľ následne vyhodnotí a klasifikuje podľa správnosti všetkých pojmov a vyriešenia dopĺňovačky.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Pracovisko kaderníka

Téma: Kadernícka prevádzkareň

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k sústavnému zdokonaľovaniu sa a schopnosti riešiť problémy

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak charakterizuje jednotlivé typy kaderníckych prevádzok
- žiak sa naučí a vysvetlí štruktúru a charakteristiku jednotlivých typov kaderníckych prevádzok a vysloví záver |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko k jednotlivým typom kaderníckych prevádzok a klasifikuje prevádzky v okolí
- žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak vytvorí cinquain na tému- kaderníctvo
- žiak si overí správnosť poznatkov prácou s odborným textom na základe kontrolných otázok pri riešení problémového zadania |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri skupinovej práci

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- schopnosť selekcie informácií
- syntetizovať poznatky
- vytvorenie cinquainu

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti
- vzájomne si radiť a pomáhať, preberať „sebazodpovednosť“

Vyučovacie metódy:

- a) problémová úloha
- b) mozaika
- c) cinquain

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC, obrazový materiál

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie kontrolných otázok z naučeného učiva

Spätná väzba: cinquain

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Problémová úloha: Z akých častí pozostáva kadernícka prevádzkareň?

Žiaci frontálnym spôsobom odpovedajú na nastolenú problémovú úlohu.

Sprístupňovanie učiva

Žiakom sa sprístupní nové učivo *metódou mozaika*:

- učivo sa rozdelí na 5 častí
- žiaci vytvoria 5-členné heterogénne skupiny
- každá skupina dostane na papieri rovnaký obsah učiva, rozdelený na 5 častí :
Špecializované prevádzkarne, Kombinované prevádzkarne, Malý typ prevádzkarne, Stredný typ prevádzkarne a Veľký typ prevádzkarne
- členovia jednotlivých skupín sú vyzvaní, aby si rozdelili príslušné časti učiva
- každý člen skupiny si po vyzvaní v priebehu 5 minút podrobne naštuduje svoju časť učiva

- po 5 minútach sú oslovení členovia, ktorí majú rovnaký obsah učiva, aby sa stretli a dočasne vytvorili skupinu expertov, počas 5 minút môžu medzi sebou komunikovať o učive
- po uplynutí časového limitu, sú žiaci - experti vyzvaní, aby sa vrátili do svojich pôvodných skupín
- členovia pôvodných skupín sú oslovení, aby sa počas 15 minút navzájom oboznámili s jednotlivými časťami učiva
- po skončení aktivity, sú žiaci vyzvaní, aby odpovedali na konkrétne otázky z naučeného učiva, či pochopili podstatu obsahu učiva - spätná väzba

Odborný text - Kadernícka prevádzkareň

Prevádzkarne poskytujúce služby:

- dámskeho, pánskeho a detského kaderníctva
- kozmetiky
- manikúry a nechtového dizajnu
- pedikúry
- a ďalšie rozšírené činnosti

môžeme rozdeliť **z hľadiska vykonávaných činností** na:

- **špecializované**
- **kombinované**

Špecializované prevádzkarne:

- vykonávajú iba jeden druh činnosti - napr. dámske kaderníctvo

Kombinované prevádzkarne:

- vykonávajú dve aj viac činností, napr. dámske a pánske kaderníctvo, kozmetika, manikúra a pedikúra
- môžu to byť aj komplexné prevádzky starostlivosti o telo a vizáž, napr. dámske, pánske a detské kaderníctvo, kozmetika, solárium, fitnes a podobne

Z hľadiska veľkosti sa prevádzky delia na: malé, stredné a veľké

Malý typ prevádzkarne:

- s jedným až tromi pracovníkmi, s prevádzkovou plochou približne 50 m², väčšinou vykonáva iba jeden druh činnosti, výnimočne 2 činnosti

Stredný typ prevádzkarne:

- so štyrmi až desiatimi pracovníkmi, s prevádzkovou plochou do 150 m², vykonáva najčastejšie dve činnosti, najviac tri.

Veľký typ prevádzkarne:

- s väčším počtom pracovníkov, s prevádzkovou plochou nad 150 m², vykonáva aj tri a viac činností, vo viacerých prípadoch celý komplex služieb

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci vytvoria cinquain na pojem – kaderníctvo - individuálna forma

Žiaci s najoriginálnejšími a najrýchlejšími riešeniami budú klasifikovaní jednotkou.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Bezpečnosť a hygiena pri práci

Téma: Hygienické predpisy

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov orientovať sa v explózií informácií, rozumieť im a vedieť ich využívať

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak definuje bezpečnosť pri práci |
| | - žiak vysvetlí dôležitosť hygieny pri práci |
| | - žiak charakterizuje hygienické predpisy |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko ku dôležitosti dodržiavania bezpečnostných a hygienických zásad pri práci |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak vyplní tabuľku so zoznamom zistených skutočností z odborného - učebného textu |
| | - žiak vypracuje pracovný list |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne sa vyjadriť k danej učebnej téme

- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- analyzovať a syntetizovať nové poznatky
- priradovanie nových informácií k starým

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) motivačný rozhovor
- b) metóda práce s odborným textom
- c) metóda-INSERT
- d) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť - motivácia

Motivačný rozhovor - Prečo je v kaderníckej prevádzke dôležité dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy pri práci?

Sprístupňovanie učiva

Žiakom sa sprístupní nové učivo - odborným textom *metódou INSERT*:

- žiakom sa pripraví vhodný odborný text
- žiaci sa oboznámia s pravidlami realizácie metódy INSERT
- žiakom sa rozdá odborný text a stanoví sa dostatočný časový limit na jeho prečítanie a posúdenie
- žiakom sa ponechá počas časového limitu čítať text a ceruzou doň značiť, napr. tieto značky:
 - ✓ toto som vedel/la
 - + toto je pre mňa nová informácia
 - ! veľmi dôležité, stojí za to, aby som to pochopil/a
 - myslel/la som, že je to inak
 - ? tomuto nerozumiem
- žiakom sa oznámi, aby po prečítaní a označení textu zapísali zoznam informácií podľa jednotlivých značiek do vopred pripravenej tabuľky
- otvorí sa diskusia, v ktorej žiaci budú prezentovať svoje myšlienky o tom, čo sa z textu dozvedeli

Odborný text- Hygienické predpisy

Kadernícka činnosť patrí medzi tie druhy činností, ktoré sa zaoberajú starostlivosťou o ľudské telo, pri ktorých prichádza pracovník do priameho, bezprostredného kontaktu so zákazníkom. Tieto činnosti sú epidemiologicky závažné. Ak sa nedodržiavajú hygienické zásady dôsledne, môže dôjsť k prenosu nákazy:

1. **dotykom** (napr. rukami, náradím, bielizňou) – ide pri nich o ochorenie kože, vlasov a nechtov.
2. **krvou** (cez poranenú pokožku) – ide pri nich často o závažné, život ohrozujúce choroby, (napr. AIDS alebo infekčný zápal pečene-vírusová hepatitída typu B a C).

Služby poskytované v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo patria medzi **epidemiologicky závažné**.

Epidemiologicky závažná činnost je také pracovní činnost, kterou možno při zanedbaním postupov spôsobiť vznik alebo šírenie prenosného ochorenia.

Môžu ju vykonávať len osoby zdravotne a odborne spôsobilé.

1 Zdravotnú spôsobilosť preukazuje osoba **zdravotným preukazom**, ktorý vydáva ošetrojúci lekár. Pracovník v takejto prevádzke je poučený o **povinnosti** pri príznakoch **ochorenia** (horúčky, infekcie kože a slizníc):

- oznámiť svoje ochorenie zamestnávateľovi
- vyhľadať ošetrojúceho lekára

Ak sa zistí po vyšetreniach nariadených lekárom, že osoba nespĺňa kritériá na dočasný alebo trvalý výkon epidemiologicky závažnej činnosti, dočasne alebo trvale jej odoberie zdravotný preukaz, osoba nemôže túto činnosť vykonávať dočasne alebo trvale a nahlási to zamestnávateľovi.

2 Odbornú spôsobilosť preukazuje osoba:

- **dokladom o získaní vzdelania** – výučný list v odbore kaderník
- **osvedčením o odbornej spôsobilosti** na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti

Starostlivosť o ľudské telo sa môže poskytovať iba **v zariadeniach schválených** na tento účel **štátnym okresným hygienikom**.

Prevádzky musia spĺňať hygienické požiadavky na stavebno-technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie a vnútorné členenie.

Tabuľka: Zoznam zistených skutočností

toto som vedel/a	myslel/a som, že je to inak	toto je pre mňa nová informácia	tomuto nerozumiem	veľmi dôležité
✓	–	+	?	!

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Starostlivosť o vlasy

Téma: Denná starostlivosť o vlasy. Význam

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k poznávacím schopnostiam

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak charakterizuje dennú starostlivosť o vlasy |
| | - žiak vysvetlí dôležitosť a význam starostlivosti o vlasy |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko ku starostlivosti o vlasy formou pojmovej mapy a rešpektuje názory v tíme |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak tvorí pojmovú mapu na danú tému |
| | - žiak vytvorí akrostich na pojem vlasy |
| | - žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o dennej starostlivosti o vlasy |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- preukázať tvorivé schopnosti a analytické schopnosti
- schopnosť kategorizovať

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) pojmová mapa - pavúčia
- b) metóda práce s odborným textom
- c) akrostich
- d) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne a rovesnícke formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu s dopĺňovačkou

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológieÚvodná časť – motivácia

Žiakom sa v tejto fáze vyučovacej hodiny „predstaví“ daná téma: metódou - pavúčia pojmová mapa:

- na tabuľu sa napíše slovo veľkými písmenami, ktoré je kľúčové a súvisí s preberaným učivo
- žiaci sú vyzvaní, aby v priebehu 5 minút vyprodukovali čo najviac slov, ktoré im napadnú v súvislosti s napísaným pojmom
- každé slovo, ktoré žiaci vyslovili sa napíše na tabuľu okolo základného pojmu
- po uplynutí stanoveného limitu sú žiaci vyzvaní, aby jednotlivé slová a slovné spojenia spojili šípkami so základným pojmom a súčasne zdôvodnili, prečo tieto slová súvisia so základným pojmom
- postupne učiteľ vyberá jednotlivé napísané slová a pýta sa žiakov ako súvisia s hlavným pojmom. Napr. šampón a vlasy, kefa a vlasy a oleje a vlasy.
- motivuje žiakov zdôraznením toho, koľko o vybranej problematike už vedia.

Sprístupňovanie učiva

Žiaci v skupinách pracujú s odborným textom. Vytvorí akrostich na pojem - vlasy.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci vypracujú pracovný list s dopĺňovačkou.

Spätná väzba a hodnotenie

Individuálna kontrola pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Vodová ondulácia

Téma: Vodová ondulácia. Princíp

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k samostatnosti a motivácia k sústavnému zdokonaľovaniu sa

Špecifické ciele:

a) <i>kognitívne</i>	- žiak vysvetlí princíp vodovej ondulácie
	- žiak vysloví deje v štruktúre vlasu pôsobením vody
b) <i>afektívne</i>	- žiak zaujme stanovisko ku princípu vodovej ondulácie základe argumentov
	- žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme
c) <i>psychomotorické</i>	- žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o princípe vodovej ondulácii

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) motivačný rozhovor
- b) Power - Pointová prezentácia
- c) kvíz
- d) pracovný list s doplňovačkou

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC, obrazový materiál

Hodnotenie: individuálne, formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania
pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list s doplňovačkou

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Motivačný rozhovor - Zaznamenajte všetko, čo sa spája s tvarovaním vlasov za mokra?

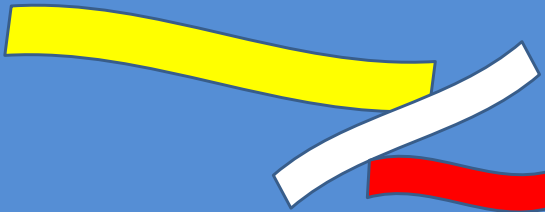
Sprístupňovanie učiva

Žiaci sú oboznámení s princípom vodovej ondulácie Power-Pointovou prezentáciou

VODOVÁ ONDULÁCIA

- dočasná tvarová technika úpravy vlasov za mokra

Princíp :



- ❖ vlas je pevný, pružný a hydroskopický (prijíma vodu)
- ❖ prijatím vody zmäkne,
- ❖ napučí sa,
- ❖ zväščí svoj objem
- ❖ stráca časť svojej pružnosti (aj rozpojením vodíkových mostíkov)

- ❖ stáva sa plastickejším
- ❖ ľahšie sa tvaruje (napr. natočí)
- ❖ pri sušení sa voda z vlasov vyparí (vodíkové väzby sa spoja)
- ❖ napučanie zmizne
- ❖ vlasom sa vráti pružnosť
- ❖ dočasne si udržia svoj tvar, ktorý im bol daný za mokra a pri sušení



NEZABUDNITE, ŽE :

- suché vlasy majú uzavreté vodíkové mostíky
- po namočení sa vodíkové mostíky rozpoja
- po usušení sa vodíkové mostíky opäť spoja



ZAÚJÍMAVOSTI

- ✓ kedysi si ženy natáčali doma vlasy na papieriky

MENEJ ZNÁME VÝRAZY :

- ✓ ondulácia vlasov- tvarovanie vlasov
- ✓ hydrokopický- prijíma vodu
- ✓ variabilita- rôznorodosť
- ✓ kreativita- nápaditosť
- ✓ difúzer- násadka na ručný fén

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Skupinový súťažný kvíz: učiteľ rozdelí triedu do dvoch pracovných skupín. Každá zo skupín pripraví počas 5 minút 3 otázky zamerané na vodovú onduláciu -princíp pre druhú skupinu. Následne striedavo si skupiny kladú navzájom nimi vytvorené otázky. Víťazí skupina s najväčším počtom správnych odpovedí.

Pracovný list: žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Vodová ondulácia

Téma: Pracovný list

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k samostatnosti a motivácia k sústavnému zdokonaľovaniu sa

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| <i>a) kognitívne</i> | - žiak vysvetlí princíp vodovej ondulácie
- žiak vysvetlí techniky vodovej ondulácie a ich aplikáciu na danú kvalitu vlasov
- žiak vysloví zásady dodržiavania bezpečnostných a hygienických predpisov |
| <i>b) afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko ku princípu vodovej ondulácie, technikám a dodržiavaniu bezpečnostných a hygienických predpisov na základe argumentov
- žiak rešpektuje názory v tíme |
| <i>c) psychomotorické</i> | - žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o vodovej ondulácii |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku

- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- brainstorming - frontálny
- pracovný list

Forma práce:

- individuálna
- frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania
pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – frontálny brainstorming

Vyslovte všetky výroky a slová spojené s vodovou onduláciou.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Pracovný list: žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Ondulácia železom

Téma: Opakovanie tematického celku

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k poznávacím schopnostiam a schopnosti riešiť problémy

Špecifické ciele: a) *kognitívne*

- žiak popíše náradie a pomôcky na onduláciu železom
- žiak vysvetlí princíp ondulácie železom a techniky
- žiak vytvorí pojmovú mapu
- žiak vysvetlí vplyv, faktory a výber ondulačného železa s dôrazom na kvalitu vlasov

b) *afektívne*

- žiak zaujme stanovisko ku vplyvu ondulačného železa na kvalitu vlasov na základe argumentov
- žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme

c) *psychomotorické*

- žiak vytvorí schému pojmovej mapy o ondulácii železom
- žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o ondulácii železom

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) kladenie otázok, analýza problému- Senzitivita
- b) pojmová mapa
- c) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová - párová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, skupinové, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie**Úvodná časť**

Senzitivita – kladenie otázok, analýza problému: Uved'te nedostatky a problémy súvisiace s nesprávnym používaním ondulačného železa na kvalitu vlasov.

Text - Analýza problému: Opakovanie tematického celku – Ondulácia železom

- pred použitím ondulačného železa naniesť na vlasy ochranný prostriedok
- tenké, poškodené a suché vlasy – nastavenie nižšej teploty
- zdravé, hrubé a mastné vlasy – vyššia teplota
- výhoda: termostat, digitálne ovládanie teploty ondulačného železa
- povrch platní – teflónové, keramické, turmalínové sú šetrnejšie k vlasom ako kovové povrchy
- ondulácia horúcim železom nie je vhodná na vlasy s trvalou onduláciou.....

Sprístupňovanie učiva

Tvorba pojmovej mapy žiakmi: Žiaci vytvárajú v skupinách pojmovú mapu na tému Ondulačné železo na základe poznatkov získaných počas preberania tematického celku:

1. skupina: 1. časť pojmovej mapy – náradie a pomôcky na onduláciu železom
2. skupina: 2. časť pojmovej mapy – techniky ondulácie železom
3. skupina: 3. časť pojmovej mapy – bezpečnosť a hygiena pri práci s ondulačným železom
4. skupina: 4. časť pojmovej mapy – zaujímavosti o ondulácii železom

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Pracovný list: žiaci vypracujú individuálne pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Strihanie vlasov

Téma: Techniky strihania vlasov

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k samostatnosti a sústavnému zdokonaľovaniu sa

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak charakterizuje techniky strihania vlasov
- žiak vysvetlí princíp aplikácie jednotlivých techník strihania vlasov |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko ku jednotlivým technikám strihania vlasov na základe argumentov |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak posúdi aplikáciu jednotlivých techník strihania vlasov podľa účesu a kvality vlasov
- žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o jednotlivých technikách strihania vlasov |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) brainstorming - frontálny

- b) pojmová mapa
- c) pracovný list s dopĺňovačkou

Forma práce:

- a) individuálna
- b) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, frontálne, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Brainstorming – frontálny: Strihanie vlasov v súčasnej modernej dobe.

Sprístupňovanie učiva

Nové učivo je žiakom sprostredkované prostredníctvom pojmovej mapy.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Pracovný list: žiaci vypracujú pracovný list s dopĺňovačkou.

Spätná väzba a hodnotenie

Frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Strihanie vlasov

Téma: Rozličné techniky preried'ovania vlasov po celej dĺžke

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k samostatnosti a vlastnej zodpovednosti

Špecifické ciele:

a) <i>kognitívne</i>	- žiak charakterizuje moderné preried'ovacie techniky strihania vlasov
	- žiak vysvetlí princíp výberu danej preried'ovacej techniky strihania vlasov
b) <i>afektívne</i>	- žiak zaujme stanovisko k jednotlivým preried'ovacím technikám strihania vlasov na základe argumentov

- c) *psychomotorické* - žiak priradí správne postupy k jednotlivým technikám strihania vlasov
- žiak určí preried'ovaciú techniku strihania vlasov na danú kvalitu vlasov a účes na základe získaných poznatkov
 - žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o technikách preried'ovania vlasov

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy

- a) motivačný rozhovor
- b) metóda práce s odborným textom
- c) pojmové pexeso
- d) cinquain

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, skupinové, formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania cinquainu

Spätná väzba: cinquain

Priebeh vyučovacích hodín laboratórnych cvičení

Úvodná časť – motivácia

Motivačný rozhovor – Ako sa strihajú módné účesy?

Sprístupňovanie učiva

Žiakom sa sprostredkúva téma nového učiva pomocou odborného textu.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Metóda - Pexeso

Žiaci na základe získaných vedomostí o novej tematike individuálnou formou riešia a upevňujú si učivo metódou pojmové pexeso.

Spätná väzba a hodnotenie

Súťaž medzi jednotlivými skupinami žiakov v tvorbe cinquainu na tému rozličné techniky preriedovania vlasov po celej dĺžke - skupinová práca.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Preparácia vlasov

Téma: Chemická preparácia vlasov

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k schopnosti orientovať sa v explózií informácií

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak vysvetlí kľúčové pojmy danej témy |
| | - žiak charakterizuje vzťahy medzi kľúčovými pojmami prostredníctvom pojmovej mapy |
| | - žiak vytvorí akrostich alebo cinquain na jeden z pojmov- preparácia, neutralizácia, tvarovanie |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko ku chemickej preparácii vlasov na základe argumentov |
| | - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak vytvorí formu akrostichu alebo cinquainu na |

- jeden z pojmov - preparácia, neutralizácia, tvarovanie
- žiak vytvorí pojmovú mapu
- žiak overí správnosť údajov v odbornom texte

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri skupinovej práci

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- vytvorenie akrostichu, cinquainu a pojmovej mapy

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti
- vzájomne si radiť a pomáhať, preberať „sebazodpovednosť“

Vyučovacie metódy:

- a) brainstorming
- b) cinquain
- c) pojmová mapa
- d) Power - Pointová prezentácia
- e) pracovný list
- f) metóda práce s odborným textom

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania
pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Brainstorming – frontálny, téma – Chemická preparácia vlasov.

Sprístupňovanie učiva

Nová téma učiva je sprostredkovaná prostredníctvom Power - Pointovej prezentácie na tému -
Chemická preparácia vlasov

CHEMICKÁ PREPARÁCIA VLASOV

➤ **trvalé zvlnenie vlasov fyzikálnym a chemickým spôsobom**

✓ **FYZIKÁLNE PÔSOBENIE** - natočenie vlasov na drevené alebo plastové nátačky a telesná teplota

✓ **CHEMICKÉ PÔSOBENIE** - rozpájanie väzieb vo vlasovom keratíne pôsobením preparačného roztoku a ich spájanie v novom natočenom tvare pri ustaľovaní/fixácii/

Rozpájanie väzieb počas pôsobenia preparačného roztoku

- Preparačný roztok :



- alkalická zložka: napr. amoniak- rozpája soľné (iónové) väzby
- zmäkčuje vlasový keratín
- otvára šupiny kutikuly

Rozpájanie väzieb počas pôsobenia preparačného roztoku

- redukčná zložka- napr. kyselina tioglykolová - rozpája sírne (disulfidové) väzby
- ideálne je rozpojenie 20% sírnych väzieb



Spájanie väzieb počas ustaľovania- fixácie preparácie

- **ustaľovaním**, fixáciou – oxidáciou 1,5-2,5 % peroxidom vodíka sa spoja sírne (disulfidové) väzby
- ruší sa účinok preparačného roztoku



Spájanie väzieb počas ustaľovania- fixácie preparácie

- **neutralizovaním** – slabou organickou kyselinou (k.vínnou, k.citrónovou) sa spoja solné (iónové) väzby
- neutralizujú zvyšky alkálií
- uzatvárajú sa šupiny kutikuly
- vlasom a pokožke sa vracia prirodzené slabo kyslé prostredie

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci pracujú s odborným textom – spracovanie textu v podobe pojmovej mapy frontálne na tabuľu.

Spätná väzba a hodnotenie

Žiaci vypracujú pracovný list. Potom si skontrolujú samostatne správnosť odpovedí v pracovnom liste a označia ju. Učiteľ po skončení cvičení pracovné listy znovu skontroluje a ohodnotí klasifikáciou. Na nasledujúcej teoretickej hodine bude zrealizovaná frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu aj podľa pojmovej mapy.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Preparácia vlasov

Téma: Pracovný list

Ročník: prvý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k neustálemu sa zdokonaľovaniu

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|---|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak vysvetlí priebeh chemickej preparácie vlasov
a vysloví záver |
| | - žiak vysvetlí vplyv preparačného a ustaľovacieho
roztoku na štruktúru vlasu |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko ku chemickej preparácii
vlasov, jej účinkom, druhom preparačných roztokov
a starostlivosti o vlasy pre a po nej na základe
argumentov |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak vypracuje pracovný list na základe získaných
poznatkov o preparácii vlasov |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) brainstorming- frontálny
- b) pracovný list

Forma práce:

- a) frontálna
- b) individuálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne a rovesnícke formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacích hodín laboratórnych cvičení

Úvodná časť – motivácia

Brainstorming- frontálny, téma - Opakovanie tematického celku - Preparácia vlasov

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Individuálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách.

6 NÁVRHY METODICKÝCH POSTUPOV VYUČOVACÍCH JEDNOTIEK TECHNOLOGIE V II. ROČNÍKU V UČEBNOM ODBORE KADERNÍK

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Odfarbovanie vlasov

Téma: Mechanizmus odfarbovania vlasov

Ročník: druhý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k vlastnej zodpovednosti a schopnosti orientovať sa v explózií informácií

Špecifické ciele:

- a) *kognitívne*
 - žiak charakterizuje zosvetľovanie vlasov komplexne
 - žiak vysvetlí princíp odfarbovania vlasov
 - žiak popíše zloženie odfarbovacieho roztoku
 - žiak vytvorí 3 kvízové otázky
 - žiak vysvetlí vplyv odfarbovania na vlasovú štruktúru
- b) *afektívne*
 - žiak zaujme stanovisko ku vplyvu odfarbovania na vlasovú štruktúru na základe argumentov
 - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme
- c) *psychomotorické* - žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o mechanizme odfarbovania vlasov a zloženia odfarbovacieho roztoku

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) pojmová mapa
- b) kvíz
- c) metóda práce s odborným textom
- d) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, skupinové, formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu a kvízových otázok

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Motivačný rozhovor – Kde sa v reálnom živote môžeme stretnúť s pojmom peroxid vodíka?

Sprístupňovanie učiva

Žiakom je učivo sprostredkované prostredníctvom Pojmovej mapy na tému - Mechanizmus odfarbovania vlasov.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

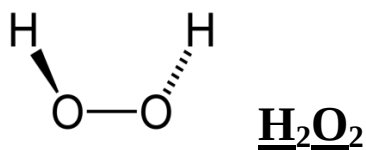
Skupinový súťažný kvíz: učiteľ rozdelí triedu do troch pracovných skupín. Každá zo skupín pripraví počas 5 minút 2 otázky zamerané na odfarbovanie vlasov pre každú skupinu. Následne striedavo si skupiny kladú navzájom nimi vytvorené otázky. Víťazí skupina s najväčším počtom správnych odpovedí.

Pracovný list: žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Žiaci vypracujú pracovný list. Potom si skontrolujú samostatne správnosť odpovedí v pracovnom liste a označia ju. Učiteľ po skončení cvičení pracovné listy znovu skontroluje a ohodnotí klasifikáciou. Na nasledujúcej teoretickej hodine bude zrealizovaná frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu aj podľa odborného textu

Odborný text : Mechanizmus odfarbovania vlasov



Svetlá farba je veľmi obľúbená. Väčšina ľudí má prirodzene svetlé vlasy aj tie im vekom postupne stmavnú.

Zosvetľovanie bolo módne už v antickom Ríme, používali na to prírodné látky a slnko.

Prostriedky na odfarbovanie vlasov sa postupne zdokonaľovali až po dnešné kvalitné a rozmanité prípravky.

Po objavení peroxidu vodíka na začiatku 19. storočia sa začal na odfarbovanie vlasov používať spolu s alkalickou prísadou ako oxidačné činidlo.

Peroxid vodíka je:

- je zlúčenina zložená z dvoch vodíkových a dvoch kyslíkových atómov
- kvapalina
- bez farby, chuti a zápachu
- so slabo kyslým pH
- tuhne pri 2⁰C pod nulou a vrie pri teplote 84⁰C
- s vodou je dobre miešateľný v každom pomere
- jeho maximálna koncentrácia je 30%.
- v kaderníctve sa môžu používať len slabšie koncentrácie peroxidu vodíka a to 3%, 6%, 9% a 12%.

Ako 3% -ný sa predáva lekárenský peroxid vodíka a používa sa aj na dezinfekčné účely. Je to veľmi nestabilná zlúčenina, ktorá sa ľahko rozkladá, pričom sa uvoľňuje atóm kyslíka a peroxid vodíka sa mení na vodu:



Uvoľnený kyslík **-aktívny** sa využíva ako oxidačné činidlo pri kaderníckych úkonoch.

Odfarbovanie vlasov je oxidácia prirodzených farebných pigmentov vo vlasoch.

- Peroxid vodíka s alkáliami a zahusťovačom najskôr odfarbí mastnotu, vlasy napučia, otvoria sa šupiny kutikuly, odfarbovací roztok preniká vlasovou štruktúrou do vlasového kortexu ku melanínu.
- Narušenie melanocytov a uvoľnenie melanínových zŕn, ich premena na rozpustnú formu
- Oxidácia rozpustného melanínu - jeho postupné zosvetľovanie, najskôr sa zosvetľujú pigmentové zrná v povrchových častiach kortexu, neskôr aj hlbšie uložený pigment. Pri dlhšom pôsobení, vyššej koncentrácii peroxidu vodíka alebo opakovanom odfarbovaní sa vlasový pigment rozruší úplne- vymizne, zostanú po ňom prázdne miesta.

Odfarbovací roztok obsahuje:

- peroxid vodíka
- zahusťovací prípravok s alkalickou prísadou

V kaderníckej praxi sa čoraz častejšie používa emulzná forma peroxidu vodíka. Emulzný peroxid vodíka je zložený z vody, peroxidu vodíka rôznej koncentrácie, premasťujúcich látok, zahusťovadiel, tenzidov, antioxidantov – látok zabráňujúcich rozkladu peroxidu vodíka, konzervačných látok a vonných látok.

Rozklad peroxidu vodíka urýchľujú okrem alkálií aj kovy, organické látky, svetlo, miešanie. Rozklad koncentrovaných roztokov môže prebehnúť aj explozívne. Roztok peroxidu vodíka je tým stálejší, čím je zriedenejší. Zrušenie (neutralizácia) účinku odfarbovacieho kúpeľa sa vykonáva okyslením. Kyslý kúpeľ obsahuje zvyčajne organické kyseliny (napr. octovú, vínnu, citrónovú) a má pH 3 až 4.

Vplyv odfarbovania na vlasovú štruktúru

- odfarbovací roztok pôsobí aj na vlasový keratín a medzibunkové tmely- oslabenie pevnosti, pružnosti a súdržnosti vlasu a jeho pórovitosť

- narušenie vonkajšej vrstvy kutikuly, jej oslabenie, stenčenie a roztrapanie
- narušenie chemickej stavby vlasu- rozrušujú sa spevňujúce väzby
- čím sú vlasy viac odfarbované, tým sú pórovitejšie, majú zvýšenú nasávaciu schopnosť a reaktivitu
- sú suché, matné a drsné
- oslabená odolnosť, pevnosť a pružnosť
- tieto zmeny sú nevratné a trvalé

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Odfarbovanie vlasov

Téma: Pracovný list

Ročník: druhý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k samostatnosti a vlastnej zodpovednosti

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| a) <i>kognitívne</i> | <ul style="list-style-type: none"> - žiak zopakuje princíp odfarbovania vlasov - žiak vysvetlí účinky a uplatnenie odfarbovacieho roztoku - žiak vytvorí akrostich na pojem odfarbovanie - žiak vysvetlí odfarbovanie celých, dorastajúcich vlasov |
| b) <i>afektívne</i> | <ul style="list-style-type: none"> - žiak zaujme stanovisko ku vplyvu odfarbovania na vlasovú štruktúru na základe argumentov - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme |
| c) <i>psychomotorické</i> | <ul style="list-style-type: none"> - žiak vytvorí akrostich na pojem-odfarbovanie - žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o odfarbovaní vlasov |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) brainstorming
- b) akrostich
- c) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) skupinová - párová
- d) frontálna

Učebné pomôcky:PC

Hodnotenie: individuálne, skupinové, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacích hodín laboratórnych cvičení

Úvodná časť – motivácia

Brainstorming – párová forma – Zaznamenajte všetko, čo sa spája s pojmom odfarbovanie vlasov?

Sprístupňovanie učiva

Žiakom je učivo sprostredkované Power-Pointovou prezentáciou. Tvorba akrostichu na pojem - odfarbovanie. Žiaci vytvárajú akrostich v skupinách. Skupina, ktorá vytvorí najviac slov bude učiteľom klasifikovaná jednotkou.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Pracovný list: žiaci vypracujú individuálne pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Farbenie vlasov

Téma: Pracovný postup farbenia celých vlasov

Ročník: druhý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k poznávacím schopnostiam a orientácii v informáciách, rozumieť im a vedieť ich využívať

Špecifické ciele:

a) <i>kognitívne</i>	- žiak charakterizuje vlastnosti jednotlivých druhov farieb podľa účinku a odtieňa
	- žiak vysvetlí princíp fungovania oxidačných farbív
b) <i>afektívne</i>	- žiak zaujme stanovisko k jednotlivým druhom farieb na základe argumentov
c) <i>psychomotorické</i>	- žiak posúdi druhy farieb a ich účinky na melanínové zrná v štruktúre vlasu
	- žiak priradí k jednotlivým druhom farieb technologický postup ich aplikácie na vlas po jeho dĺžke formou pojmového pexesa
	- žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o farbení celých vlasov

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy

- a) brainstorming
- b) metóda práce s odborným textom
- c) pojmové pexeso
- d) cinquain

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: kartičky s pojmovým pexesom

Hodnotenie: individuálne, skupinové, formatívne, objektívne hodnotenie
vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: cinquain

Priebeh vyučovacích hodín laboratórnych cvičení

Úvodná časť – motivácia

Brainstorming -individuálna forma - Ako nanášame jednotlivé odtiene farieb na vlasy?

Sprístupňovanie učiva

Žiakom je nová téma učiva sprístupňovaná odborným textom s témou: Pracovný postup farbenia celých vlasov.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Pojmové pexeso

Žiaci na základe získaných vedomostí o novej tematike individuálnou formou riešia a upevňujú si učivo metódou Pojmové pexeso.

Individuálna kontrola správnosti odpovedí pomocou odborného textu .

Spätná väzba a hodnotenie

Súťaž medzi jednotlivými skupinami žiakov v tvorbe cinquainu na tému Farbenie vlasov–skupinová práca.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Farbenie vlasov

Téma: Pracovný list

Ročník: druhý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k poznávacím schopnostiam a schopnosti riešiť problémy

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak charakterizuje vzťahy medzi kľúčovými pojmami prostredníctvom odborného textu |
| | - žiak vytvorí pojmovú mapu |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko k farbeniu na základe argumentov |
| | - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak vytvorí pojmovú mapu z kľúčových pojmov |
| | - žiak overí správnosť údajov v odbornom texte |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri skupinovej práci

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- vytvorenie pojmovej mapy

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti
- vzájomne si radiť a pomáhať, preberať „sebazodpovednosť“

Vyučovacie metódy:

- a) brainstorming
- b) metóda práce s odborným textom
- c) pojmová mapa
- d) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová

c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania
pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Brainstorming - Prečo si farbíme vlasy?

Sprístupňovanie učiva

Žiaci pracujú s odborným textom a vytvárajú z kľúčových pojmov pojmovú mapu na tému
Farbenie vlasov.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Po vypracovaní pracovného listu si žiaci skontrolujú samostatne správnosť odpovedí
v pracovnom liste a označia ju. Učiteľ po skončení cvičení pracovné listy znovu skontroluje
a ohodnotí klasifikáciou. Na nasledujúcej teoretickej hodine bude zrealizovaná frontálna
kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu aj podľa pojmovej
mapy a odborného - náučného textu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Módne smery vo farbení vlasov

Téma: Nové prípravky na farbenie vlasov

Ročník: druhý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k poznávacím schopnostiam a schopnostiam riešiť
problémy

Špecifické ciele: a) *kognitívne* - žiak popíše vlastnosti nových prípravkov
na farbenie vlasov
- žiak vysvetlí princíp ich účinkov na vlasy
- žiak vysvetlí trojfázovú starostlivosť pri farbení
vlasov
b) *afektívne* - žiak zaujme stanovisko ku novým prípravkom na

farbenie vlasov na základe argumentov

- žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh

a rešpektuje názory v tíme

c) *psychomotorické* - žiak vytvorí cinquain

- žiak vypracuje pracovný list na základe získaných
poznatkov o nových prípravkoch na farbenie vlasov

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- vytvorenie pojmovej mapy

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) pojmová mapa – pavúčia
- b) metóda práce s odborným textom
- c) cinquain
- d) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, skupinové, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Žiakom sa sprístupní v tejto fáze vyučovacej hodiny daná téma: metódou - pavúčia pojmová mapa :

- na tabuľu sa napíše slovo veľkými písmenami, ktoré je kľúčové a súvisí s preberaným učivo
- žiaci sú vyzvaní, aby v priebehu 8 minút vyprodukovali čo najviac slov, ktoré im napadnú v súvislosti s napísaným pojmom
- každé slovo, ktoré žiaci vyslovili sa napíše na tabuľu okolo základného pojmu
- po uplynutí stanoveného limitu sú žiaci vyzvaní, aby jednotlivé slová a slovné spojenia spojili šípkami so základným pojmom a súčasne zdôvodnili, prečo tieto slová súvisia so základným pojmom
- postupne učiteľ vyberá jednotlivé napísané slová a pýta sa žiakov ako súvisia s hlavným pojmom.
- motivuje žiakov zdôraznením toho, koľko o vybranej problematike už vedia.

Sprístupňovanie učiva

Žiaci pracujú s odborným textom a v skupinách súťažia o vytvorenie najoriginálnejšieho cinquainu.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Pracovný list: žiaci vypracujú individuálne pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Nové metódy práce pri preparácii

Téma: Používanie nových prípravkov a pomôcok

Ročník: druhý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k schopnosti orientovať sa v explózií informácií

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|---|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak vysvetlí kľúčové pojmy danej témy |
| | - žiak charakterizuje vzťahy medzi kľúčovými pojmami prostredníctvom pojmovej mapy |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko ku novým metódam práce pri preparácii vlasov na základe argumentov |
| | - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak vytvorí pojmovú mapu |
| | - žiak overí správnosť údajov v odbornom texte |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri skupinovej práci

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- vytvorenie pojmovej mapy

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti
- vzájomne si radiť a pomáhať, preberať, „sebazodpovednosť“

Vyučovacie metódy:

- a) brainstorming
- b) pojmová mapa
- c) Power - Pointová prezentácia
- d) pracovný list
- e) metóda práce s odborným textom

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová

c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania
pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Brainstorming – frontálny, téma – Je moderná preparácia k vlasom šetrná?

Sprístupňovanie učiva

Nová téma učiva je sprostredkovaná prostredníctvom Power - Pointovej prezentácie na tému
Používanie nových prípravkov a pomôcok

NOVÉ METÓDY PRÁCE PRI PREPARÁCII

Používanie nových prípravkov a pomôcok

✓ chemická preparácia :

- ❖ tvarovanie módnych účesov
- ❖ vyrovnávanie vlasov
- ❖ rozličné varianty stylingu



Nátačky na preparáciu

- tvar a veľkosť sa prispôsobuje súčasným požiadavkám
- papilotové nátačky kónického tvaru
- špirálové nátačky
- zvlnené sínus nátačky
- hranaté nátačky v tvare trojuholníka, slzy, oválu
- papieriky na konce vlasov



Prípravky pred preparáciou vlasov

- ochrana vlasov
- vyrovnanie rozdielnej štruktúry
- nanášajú sa na celé alebo poškodené vlasy
- neoplachujú sa
- Wella-CUTICIN, PRE-LOTION

Prípravky po preparácii vlasov

- neutralizujú zvyšky preparačného roztoku
- urýchlujú stabilizáciu vlasov
- ošetrujú vlasy
- SCHWARZKOPF : Apres Styling
- WELLA : Opta

Druhy preparácií

➤ objemová preparácia :

- vydrží 6 až 8 týždňov
- účesu dodá nenápadný objem a pevnosť



➤ kyslá preparácia :

- vhodná pre poškodené vlasy
- menej zasahuje do vlasovej štruktúry
- vydrží kratšiu dobu ako alkalická



Druhy preparácií

➤ biotrvalá :

- kyselina tioglykolová nahradená sulfidmi
- amoniak nahradený prírodnou močovinou
- nezapácha, nezaťažuje životné prostredie

➤ penová preparácia :

- preparačný a fixačný roztok je vo forme peny
- používajú sa nátačky s otvormi
- technologický postup je rovnaký ako pri bežnej preparácii

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci pracujú s odborným textom - spracovanie textu v podobe pojmovej mapy frontálne na tabuľu.

Spätná väzba a hodnotenie

Žiaci vypracujú pracovný list. Potom si skontrolujú samostatne správnosť odpovedí v pracovnom liste a označia ju. Učiteľ po skončení cvičení pracovné listy znovu skontroluje a ohodnotí klasifikáciou. Na nasledujúcej teoretickej hodine bude zrealizovaná frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu aj podľa pojmovej mapy.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Súčasná účesová tvorba

Téma: Štúdium účesov podľa predlohy - dámsky účes

Ročník: druhý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k samostatnosti a sústavnému zdokonaľovaniu sa

Špecifické ciele: a) *kognitívne* - žiak sa oboznámi so zadaním témy projektu
b) *afektívne* - žiak zaujme stanovisko k zadanej téme projektu
c) *psychomotorické* - žiak vypracuje projekt

Kľúčové kompetencie:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- samostatne a efektívne a tvorivo pracovať
- plánovať vlastnú prácu a dokončiť ju
- vybrať vhodné informácie pre vyriešenie projektu
- prezentovať svoju vlastnú prácu, vystupovať, správne a graficky sa vyjadrovať
- argumentovať
- niesť zodpovednosť za svoju prácu
- hodnotiť svoju prácu a prácu spolužiakov
- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) projektové vyučovanie – príprava projektu

Forma práce:

- a) individuálna
- b) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne

Spätná väzba: projekt

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Oboznámenie žiakov s projektom a vytvorením:

- banky tém - tému môžu navrhnúť aj žiaci a konkrétna téma sa vyberie po spoločnej diskusii
- stanovenia cieľov – žiaci by mali sformulovať ciele projektu, učiteľ ich len usmerňuje pri formulácii
- stanovenia úloh , navrhnutie metodického a časového postupu a metód práce projektu

Projekt: Štúdie účesov podľa predlohy – dámsky účes

Ukážky tém:

- Analýza súčasnej účesovej módy
- Vypracovanie návrhov účesov na kokteilpárty
- Návrh extravagantného účesu
- Štúdia účesu podľa predlohy - dámsky účes
- Príprava kaderníka ako odborníka v poradenskej službe

Učiteľ sleduje rozdelenie žiakov do skupín, kde je dôležitým koordinátorom tímov, ktorý má zohľadňovať nielen vedomosti a zručnosti žiakov, ale aj sociálnu klímu v triede.

Učiteľ oboznamuje žiakov s realizáciou projektu., vyhodnotením a štruktúrou projektu.

Žiaci sú učiteľom oboznámení so štruktúrou projektu a odporúčaným obsahom jednotlivých častí projektu.

Štruktúra projektu:

Obsahová štruktúra a formálna úprava projektu by mala zohľadňovať požiadavky, ktoré sú uvedené v medzinárodných normách, ktoré sa zaoberajú pravidlami písania a úpravy písomností a bibliografickými odkazmi.

Odporúčaný obsah jednotlivých častí projektu:

Titulný list:

- škola, na ktorej žiak študuje,
- názov projektu,
- meno, prípadne mená riešiteľov,
- čas (mesiac, prípadne mesiace a školský rok).

Obsah:

- názvy kapitol,
- názvy častí druhej úrovne – podkapitol,
- názvy častí ďalších členení kapitoly.

Úvod:

- stručný opis zvolenej problematiky,
- vymedzenie problému, ktorý sa v projekte rieši,
- formuláciu hlavného cieľa a čiastkových cieľov projektu,

- stručný opis jednotlivých častí projektu,
- stručné uvedenie, odkiaľ riešitelia čerpali informácie na vyriešenie problému.

Metodický postup spracovania projektu:

- stanovenie úloh,
- navrhnutie časového postupu zbierania a spracovania informácií a materiálu, riešenia úloh a čiastkových problémov, konzultovania navrhovaných postupov a metód medzi sebou, s učiteľmi a inými odborníkmi, vyhodnocovania jednotlivých alternatív riešení a formulovania záverov, prípravy vlastnej prezentácie, prezentácie vlastnej práce a získaných výsledkov
- výber metód práce projektu,
- hodnotenie projektu – spoločné hodnotenie projektu a práce žiakov (odporúča sa, aby projekt) hodnotil učiteľ aj žiaci

Teoretické východiská:

- definície základných odborných pojmov a teoretické pracovanie predmetnej problematiky, ktorá musí úzko súvisieť s vlastnou prácou riešiteľov,
- citácie iných autorov, ktorí sa o danej problematike publikovali,
- rozsah teoretickej časti by mal tvoriť 1/3 z celkového rozsahu projektu.

Praktická časť projektu:

- stručné, zrozumiteľné a prehľadne usporiadané výsledky, ku ktorým žiaci dospeli,
- číselné výsledky spracované do tabuliek a grafov, nákresy,
- opis možných alternatív riešenia problému,
- výber najvhodnejšej alternatívy,
- opis konečného riešenia projektu,
- vlastné názory a postrehy,
- odporúčania pre prax.

Zhodnotenie výsledkov práce na projekte:

- analýza dosiahnutých výsledkov,
- zdôraznenie nových odlišných faktov, ktoré sa počas práce na projekte zistili,
- zdôvodnenie objektivity týchto faktov,
- prezentácia názoru autora, resp. autorov na daný problém a jeho riešenie.

Záver:

- konštatovanie, či sa podarilo splniť hlavný cieľ a čiastkové ciele,
- vyzdvihnutie prínosu návrhov,
- vytypovanie skupiny ľudí, ktoré tieto návrhy môžu realizovať v praxi,
- načrtnutie ďalšej perspektívy práce v danej problematike so získanými poznatkami.

Zoznam bibliografických odkazov:

- uvádzanie jednotlivých zdrojov podľa normy, ktoré uvádzajú požiadavky na bibliografické odkazy.

Prílohy:

- grafy, fotografie, obrázky, CD.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Ošetrovanie a regenerácia vlasov

Téma: Liečivé byliny vo vlasovej kozmetike

Ročník: druhý

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k schopnosti orientovať sa v explózií informácií

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|--|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak popíše význam fytokozmetiky |
| | - žiak vysvetlí účinky bylín na ošetrovanie rôznych problémov vlasov |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko k jednotlivým druhom bylín a ich účinkom na vlasy na základe argumentov |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak priradí byliny k jednotlivým druhom poškodenia vlasov |
| | - žiak vytvorí cinquain na pojem - fytokozmetika |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy

- a) motivačný rozhovor
- b) metóda práce s odborným textom
- c) pojmové pexeso
- d) cinquain

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová- párová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, skupinové - párové, formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania cinquainu

Spätná väzba: cinquain, akrostich, pojmová mapa

Priebeh vyučovacích hodín laboratórnych cvičení

Úvodná časť – motivácia

Motivačný rozhovor – Čo je fytokozmetika?

Sprístupňovanie učiva

Žiakom sa téma nového učiva sprostredkúva pomocou odborného textu.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Metóda-Pexeso-pojmové

Žiaci na základe získaných vedomostí o novej tematike individuálnou formou riešia a upevňujú si učivo metódou pojmové pexeso.

Spätná väzba a hodnotenie

Súťaž medzi jednotlivými skupinami žiakov v tvorbe cinquainu na tému Fytokozmetika – skupinová práca.

7 NÁVRHY METODICKÝCH POSTUPOV VYUČOVACÍCH JEDNOTIEK TECHNOLOGIE V III. ROČNÍKU V UČEBNOM ODBORE KADERNÍK

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Dejiny vývoja účesov

Téma: Opakovanie učiva

Ročník: tretí

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k poznávacím schopnostiam

- Špecifické ciele:
- | | |
|---------------------------|---|
| a) <i>kognitívne</i> | - žiak zopakuje charakteristické znaky účesov v jednotlivých historických obdobiach pomocou pojmovej mapy |
| | - žiak vysvetlí význam poznania historických účesov pre kaderníka |
| b) <i>afektívne</i> | - žiak zaujme stanovisko ku úprave vlasov v jednotlivých historických obdobiach formou pojmovej mapy a rešpektuje názory v tíme |
| c) <i>psychomotorické</i> | - žiak vypracuje obrázkovo-pojmové pexeso na tému dejiny vývoja účesov |

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- schopnosť analyzovať a kategorizovať poznatky a informácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) pojmová mapa
- b) metóda práce s odborným textom
- c) obrázkovo-pojmové pexeso

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne a rovesnícke formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania obrázkovo-pojmového pexesa

Spätná väzba: obrázkovo-pojmové pexeso

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Žiakom sa prístupní v tejto fáze vyučovacej hodiny daná téma: metódou- pojmová mapa

Sprístupňovanie učiva

Žiaci v skupinách pracujú s odborným textom a odpovedajú na otázky za textom.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci vypracujú obrázkovo-pojmové pexeso.

Spätná väzba a hodnotenie

Individuálna kontrola výsledkov žiakov/ napr.za každú správnu dvojicu kartičiek môže učiteľ prideliť 2 body. Ak žiak zoradil všetky dvojice správne, dostane jednotku. Ak učiteľ v úvode oznámil, že bude klasifikovať jednotkou len tých žiakov, ktorí majú všetky kartičky správne, udelí týmto žiakom jednotku. Ak chce klasifikovať všetkých, vytvorí si vhodnú bodovú stupnicu s príslušným klasifikačným stupňom.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Náročná účesová tvorba

Téma:	Pracovný list
Ročník:	tretí
Všeobecný cieľ:	výchova žiakov k samostatnosti a motivácia k sústavnému zdokonaľovaniu sa
Špecifické ciele:	a) <i>kognitívne</i> - žiak rozdelí a charakterizuje náročné účesy - žiak vysloví kritériá pri tvorbe náročných účesov b) <i>afektívne</i> - žiak zaujme stanovisko ku tvorbe náročných účesov podľa kategórií na základe argumentov - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme c) <i>psychomotorické</i> - žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o náročnej účesovej tvorbe

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- rozvoj analytického a logického myslenia

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje , názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- motivačný rozhovor
- metóda - problémová úloha - elaborácia
- pracovný list

Forma práce:

- individuálna

- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Motivačný rozhovor - Čo upúta vašu pozornosť na náročnom účese?

Sprístupňovanie učiva

Žiaci si zopakujú učivo tematického celku *metódou - problémová úloha – elaborácia*

Úloha : Napíšte všetky kroky, ktoré musí kaderník uskutočniť, aby vytvoril dokonalý náročný účes na danú spoločenskú akciu alebo súťaž. Žiaci pracujú v skupinách. Skupina, ktorá uvedie všetky kroky na uskutočnenie dokonalého náročného účesu na spoločenskú akciu alebo súťaž, môže byť klasifikovaná jednotkou.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Pracovný list : žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Základy kozmetickej starostlivosti

Téma: Prípravky dekoratívnej kozmetiky

Ročník: tretí

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k poznávacím schopnostiam a orientácii v informáciách, rozumieť im a vedieť ich využívať

Špecifické ciele: a) *kognitívne* - žiak vymenuje jednotlivé prípravky - líčidlá na dekoratívnu úpravu pleti
 - žiak charakterizuje fyzikálnu formu a aplikáciu jednotlivých prípravkov na daný typ pleti
 b) *afektívne* - žiak zaujme stanovisko k jednotlivým druhom prípravkov dekoratívnej kozmetiky na základe

argumentov

- c) *psychomotorické*
- žiak posúdi druhy prípravkov a ich aplikáciu a dekoratívne účinky na pleť
 - žiak vytvorí pojmovú mapu na tému – prípravky dekoratívnej kozmetiky
 - žiak je zapojený do skupinovej práce na osvojenie si učiva metódou TGT
 - žiak odpovedá na otázky v pracovnom liste

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri komunikácii

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- schopnosť selekcie informácií
- schopnosť syntetizovať poznatky

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy

- a) motivačný rozhovor
- b) vyučovacia metóda - TGT (Teams-Games-Tournamens)
- c) pojmová mapa
- d) metóda práce s odborným textom
- e) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna

- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, skupinové, formatívne, objektívne hodnotenie
vypracovania pracovného listu

Spätná väzba: pojmová mapa- skupinová forma

Priebeh vyučovacích hodín laboratórnych cvičení

Úvodná časť – motivácia

Motivačný rozhovor -individuálna forma – Čo vás napadne pri dekoratívnom líčení pleti?

Sprístupňovanie učiva

Vyučovacia metóda TGT

Postup realizácie metódy:

- žiaci sa rozdelia do 2 - členných heterogénnych skupín
- každej skupine sa zadá iná téma
 1. prípravky na dekoratívnu úpravu pleti
 2. prípravky na dekoratívnu úpravu očného okolia
 3. prípravky na dekoratívnu úpravu pier
 4. prípravky na korekciu nedostatkov pleti

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Následne namiesto kontrolnej práce sa zorganizuje turnaj, počas ktorého žiaci súťažia s členmi druhých skupín a vyhrávajú body do skupinovej pokladničky. „Aby bol možný turnaj medzi skupinami je potrebné, aby žiaci z rozličných tímov boli umiestnení v skupinách, ktoré obsahujú aspoň troch členov s porovnateľnými schopnosťami. Získané body pre každého študenta sú pridelené celej skupine a výsledky sú porovnávané. Každý žiak môže byť úspešný, pretože tiež pracuje so zlepšením svojho výkonu. Výsledky sa odporúča zverejniť.

Spätná väzba a hodnotenie

Po skončení aktivity, počas 5 minút sú žiaci vyzvaní, aby odpovedali na kontrolné otázky v pracovnom liste z odborného textu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Farbenie obočia a fúzov

Téma: Bezpečnosť a hygiena pri práci

Ročník: tretí

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k poznávacím schopnostiam a schopnosti riešiť problémy

Špecifické ciele:

a) <i>kognitívne</i>	- žiak charakterizuje vzťahy medzi kľúčovými pojmami prostredníctvom odborného – náučného textu
b) <i>afektívne</i>	- žiak zaujme stanovisko k bezpečnosti a hygiene pri práci základe argumentov - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme
c) <i>psychomotorické</i>	- žiak vytvorí pojmovú mapu z kľúčových pojmov - žiak overí správnosť údajov v odbornom texte

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri skupinovej práci

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- vytvorenie pojmovej mapy

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti
- vzájomne si radiť a pomáhať, preberať „sebazodpovednosť“

Vyučovacie metódy:

- a) brainstorming
- b) Power-Pointová prezentácia
- c) metóda práce s odborným textom
- d) pojmová mapa

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania
pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie**Úvodná časť – motivácia**

Brainstorming – Zaznamenajte a vyslovte všetko, čo súvisí s bezpečnosťou a hygienou pri práci farbenia obočia a fúzov?

Sprístupňovanie učiva

Žiakom sa sprístupňuje nová téma učiva Power - Pointovou prezentáciou



Bezpečnosť a hygiena pri práci

- pri farbení dodržiavame všetky predpisy o bezpečnosti pri práci
- pracovisko udržiavame v poriadku z bezpečného aj hygienického hľadiska
- náradie a pomôcky musia byť pre každého zákazníka čisté a vydezinfikované
- používame len prípravky schválené MZ SR, kontrolujeme expiračnú dobu, dodržiavame návod výrobcu
- pred prvým farbením spravíme skúšku citlivosti pokožky

Bezpečnosť a hygiena pri práci

- pri práci vyčistíme použité náradie a pomôcky a odložíme ich na miesto
- na farbenie obočia používame prípravky len na to určené, nie farby na vlasy



Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci pracujú s odborným- učebným textom a vytvárajú z kľúčových pojmov pojmovú mapu.

Žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Po vypracovaní pracovného listu si žiaci skontrolujú samostatne správnosť odpovedí v pracovnom liste a označia ju. Učiteľ po skončení cvičení pracovné listy znovu skontroluje a ohodnotí klasifikáciou. Na nasledujúcej teoretickej hodine bude zrealizovaná frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu aj podľa pojmovej mapy a odborného - náučného textu.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Starostlivosť o ruky

Téma: Pracovný postup pri manikúre

Ročník: tretí

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k sústavnému zdokonaľovaniu sa a schopnosti riešiť problémy

Špecifické ciele:

a) <i>kognitívne</i>	- žiak charakterizuje pracovný postup pri manikúre - žiak popíše jednotlivé body pracovného postupu pri manikúre a vysloví záver
b) <i>afektívne</i>	- žiak zaujme stanovisko ku kontraindikáciám pri manikúre - žiak sformuluje konštruktívnu kritiku s využitím argumentov - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme
c) <i>psychomotorické</i>	- žiak vytvorí cinquain a akrostich na tému- manikúra - žiak si overí správnosť poznatkov prácou s odborným textom na základe kontrolných otázok pri riešení problémového zadania

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku

- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri skupinovej práci

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- schopnosť selekcie informácií
- syntetizovať poznatky
- vytvorenie cinquainu a akrostichu

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti
- vzájomne si radiť a pomáhať, preberať „sebazodpovednosť“

Vyučovacie metódy:

- a) problémová úloha
- b) mozaika
- c) cinquain, akrostich

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie kontrolných otázok z naučeného učiva

Spätná väzba: cinquain, akrostich

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Problémová úloha: Potrebujú nechty ošetrovanie ?

Žiaci frontálnym spôsobom odpovedajú na nastolenú problémovú úlohu.

Sprístupňovanie učiva

Žiakom sa sprístupní nové učivo *metódou mozaika*:

- učivo sa rozdelí na 5 častí
- žiaci vytvoria 5-členné heterogénne skupiny
- každá skupina dostane na papieri rovnaký obsah učiva, rozdelený na 5 častí: *Prípravy zákazníčky, Skrátenie a opilovanie nechťov, Odstraňovanie nadnechtovej blanky a zrohovatenej kože z okrajov nechta, Leštenie nechťov, Ošetrovanie rúk, Lakovanie nechťov*
- členovia jednotlivých skupín sú vyzvaní, aby si rozdelili príslušné časti učiva
- každý člen skupiny si po vyzvaní v priebehu 10 minút podrobne naštuduje svoju časť učiva
- po 10 minútach sú oslovení členovia, ktorí majú rovnaký obsah učiva, aby sa stretli a dočasne vytvorili skupinu expertov, počas 5 minút môžu medzi sebou komunikovať o učive
- po uplynutí časového limitu, sú žiaci- experti vyzvaní, aby sa vrátili do svojich pôvodných skupín
- členovia pôvodných skupín sú oslovení, aby sa počas 10 minút navzájom oboznámili s jednotlivými časťami učiva
- po skončení aktivity, sú žiaci vyzvaní, aby odpovedali na konkrétne otázky z naučeného učiva, či pochopili podstatu obsahu učiva- spätná väzba

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci vytvoria cinquain a akrostich na pojem – manikúra - individuálna forma:

Žiaci s najoriginálnejšími a najrýchlejšími riešeniami budú klasifikovaní jednotkou.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Vlasová kozmetika

Téma: Druhy masáže pokožky hlavy. Pracovné postupy

Ročník: tretí

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k schopnosti orientovať sa v explózií informácií

Špecifické ciele: a) *kognitívne* - žiak vysvetlí kľúčové pojmy v Power – Pointovej prezentácii
- žiak charakterizuje vzťahy medzi kľúčovými

- pojмами
- b) *afektívne*
 - žiak zaujme stanovisko ku významu a účinkom masáže na vlasovú pokožku na základe argumentov
 - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme
 - c) *psychomotorické*
 - žiak vytvorí pojmovú mapu
 - žiak vytvorí pojmové pexeso
 - žiak overí správnosť údajov v odbornom texte

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu
- presne a logicky sa vyjadrovať pri skupinovej práci

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie
- vytvorenie pojmovej mapy

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) motivačný rozhovor
- b) Power - Pointová prezentácia
- c) pojmové pexeso
- d) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, formatívne a objektívne hodnotenie vypracovania
pracovného listu

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Motivačný rozhovor – frontálny, téma – Prečo sa v kaderníckych salónoch vykonáva masáž pokožky hlavy?

Sprístupňovanie učiva

Nová téma učiva je sprostredkovaná prostredníctvom Power - Pointovej prezentácie na tému
Druhy masáže pokožky hlavy

DRUHY MASÁŽE POKOŽKY HLAVY

Účinky masáže :

- **podpora rastu vlasov**
- **zabránenie vypadávania vlasov**
- **znižovanie tvorby lupín**
- **podpora činnosti mazových žliaz**
- **zlepšenie okysličenia pokožky**
- **prívod výživy**
- **odolnosť pokožky**
- **relaxácia, oddych**



PRÍPRAVKY NA MASÁŽ HLAVY

- **vlasové vody a toniká**
- **lotiony**
- **séra**
- **špeciálne prípravky z lekárne**



Rozdelenie masáže

1. Ručná

- **povrchová**
- **prúdivá, krúživá**
- **rôzne individuálne, relaxačné**

2. Elektrickým vibračným prístrojom

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Žiaci pracujú na vytvorení pojmového pexesa – spracovanie na základe obsahu Power-Pointovej prezentácie frontálne na tabuľu.

Spätná väzba a hodnotenie

Žiaci vypracujú pracovný list. Potom si skontrolujú samostatne správnosť odpovedí v pracovnom liste a označia ju. Učiteľ po skončení pracovné listy znovu skontroluje a ohodnotí klasifikáciou.

Štruktúra vyučovacej hodiny technológie

Tematický celok: Vlasové doplnky

Téma: Náradie, pomôcky a materiál na zhotovenie vlasového príčesku

Ročník: tretí

Všeobecný cieľ: výchova žiakov k vlastnej zodpovednosti a schopnosti orientovať sa v explózií informácií

Špecifické ciele: a) *kognitívne* - žiak vymenuje náradie, pomôcky a materiál na zhotovenie vlasového príčesku

- žiak popíše vlastnosti a pôvod surovín na zhotovenie vlasového príčesku
- žiak vytvorí 4 kvízové otázky
- b) afektívne*
 - žiak zaujme stanovisko ku danej téme na základe argumentov
 - žiak spolupracuje v tíme pri riešení úloh a rešpektuje názory v tíme
- c) psychomotorické*
 - žiak vypracuje pracovný list na základe získaných poznatkov o náradie, pomôcky a materiál na zhotovenie vlasového príčesku

Kľúčové kompetencie:

v oblasti komunikačných schopností:

- verbálne a graficky sa vyjadriť k danej učebnej téme
- komunikovať v slovenskom jazyku
- používať odbornú terminológiu

v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

- riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie

v oblasti rozvíjania sociálnych kompetencií:

- vyjadrovať svoje postoje, názory a skúsenosti

Vyučovacie metódy:

- a) pojmová mapa
- b) kvíz
- c) metóda práce s odborným textom
- d) pracovný list

Forma práce:

- a) individuálna
- b) skupinová
- c) frontálna

Učebné pomôcky: PC

Hodnotenie: individuálne, skupinové, formatívne, objektívne hodnotenie vypracovania pracovného listu a kvízových otázok

Spätná väzba: pracovný list

Priebeh vyučovacej hodiny technológie

Úvodná časť – motivácia

Motivačný rozhovor – Čo všetko je potrebné na výrobu vlasového doplnku?

Sprístupňovanie učiva

Žiakom je učivo sprostredkované prostredníctvom pojmovej mapy na tému - Náradie, pomôcky a materiál na zhotovenie vlasového príčesku.

Precvičovanie a upevňovanie učiva

Skupinový súťažný kvíz: učiteľ rozdelí triedu do štyroch pracovných skupín. Každá zo skupín pripraví počas 5 minút 3 otázky zamerané na Náradie, pomôcky a materiál na zhotovenie vlasového príčesku pre každú skupinu. Následne striedavo si skupiny kladú navzájom nimi vytvorené otázky. Víťazí skupina s najväčším počtom správnych odpovedí.

Pracovný list: žiaci vypracujú pracovný list.

Spätná väzba a hodnotenie

Žiaci vypracujú pracovný list. Potom si skontrolujú samostatne správnosť odpovedí v pracovnom liste a označia ju. Učiteľ po skončení cvičení pracovné listy znovu skontroluje a ohodnotí klasifikáciou. Na nasledujúcej teoretickej hodine bude zrealizovaná frontálna kontrola správnosti odpovedí v jednotlivých úlohách pracovného listu aj podľa odborného-učebného textu.

ZÁVER

Prajem všetkým kolegom, ktorí uplatnia rôzne metódy aktívneho učenia sa žiakov veľa úspechov, trpezlivosti a pozitívnych reakcií nielen zo strany žiakov, ale aj kolegov.

Nech Vám do ďalšej aktívnej práce prinesú pocit spokojnosti, zadosťučinenia a lepšie výsledky vo vedomostiach žiakov.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

HARAUSOVÁ, H: Ako aktivizujúco vyučovať odborné predmety, MPC BA 2011

JABLONSKÝ, T. *Špecifické metódy kooperatívneho učenia a ich aplikácia v etickej výchove*. [online]. Dostupné na: <http://pdfweb.truni.sk/elskripta/evsuv/sekcia1/Jablonsky.pdf>

KOTRBA, Tomáš - LACINA, Lubor. 2007. *Praktické využití aktivizačních metod ve výuce*. 1. vyd. Brno : Barrister Principal, 2007. 186s. ISBN 978-80-87029-12-1

PETLÁK, E. 1997. Všeobecná didaktika. [online]. Bratislava : IRIS, 1997. s. 270.

ISBN 80-88778-49-2. [cit. 20. 1. 2015]

PETRASOVÁ, A. *Využitie stratégie EUR ako prostriedku eliminácie funkčnej negramotnosti rómskych žiakov*. Prešov : MPC, 2003. ISBN 80-8045-307-1.

SITNÁ, D. *Metódy aktivního vyučování*. Praha : Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-246-1.

TUREK, I. *Tvorivé riešenie problémov*. Prešov : MC, 2000.

TUREK, I. *Inovácie v didaktike*. Bratislava : MPC, 2005.

ŽÁČOK, E., SCHLAR MANNOVÁ, J. *Pracovný zošit (pracovné listy) ako prostriedok zvyšovania efektívnosti vyučovania*. In Zborník z medzinárodnej vedecko-odbornej konferencie. Technické vzdelanie ako súčasť všeobecného vzdelania. Banská Bystrica: Katedra techniky a technológií FPV UMB, 2004.

SITNÁ, D. *Metódy aktivního vyučování*. Praha : Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-246-1.

Internetové zdroje

AKROSTICH: Dostupné na <http://www.infovek.sk/predmety/slovincina/index.php?k=74>,

CINQUAIN- <http://www.infovek.sk/predmety/slovincina/index.php?k=24>

ROVNANOVÁ, Lenka. 2012. Aktivizujúce metódy. Pracovný list. [online]. Banská Bystrica, 2012. Dostupné na: http://www.pdf.umb.sk/~lrovnanova/PL_aktivizujuce_metody_text.pdf, [cit. 20.10.2014].